Emperyalizme, tekellere, faşizme, ve ulusal zulme karşı ileri demokratik halk devrimi!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Karşı-devrimci tasfiyeler durdurulsun! Sorunlar komünistçe tartışılsın!

Yıl: 6, Sayı: 117-118
2 Ocak 1980

Korku Bacayı Sarıyor

Zeynep Arbat

Kahramanmaraş kıyımından bu yana bir yıl geçti. Faşistler "devlet baba"nın da aktif desteğiyle ana karnındaki çocuktan seksenlik ihtiyarlara kadar, 180 kişiyi katletmişti. Bin yaralı, tahrip edilen evler.

Kahramanmaraş kıyımı birinci yılında, yurt çapında kınandı. Birçok işçi örgütü, fabrikalarda işçiler kıyımı protesto ettiler. Selimiye'deki askeri cezaevinde devrimci tutuklular, yatak çarşaflarından yapıp hücre pencerelerinden sarkıttıkları pankartlarında haklı hınçlarını haykırdılar: "Kahramanmaraş'ın hesabını soracağız". TÖB-DER'in çağrısı üzerine öğretmenlerimiz derslere girmediler. Binlerce inançlı yürek sokaklara döküldü. Halkımız, faşizmi gebertmeye kararlılığını bir kez daha ortaya koydu.

Kıyımın suçlusu burjuvazi, hesap soranlara saldırdı. Demirel genelge yayınladı: "Kamu kuruluşları gereğinde haberleşme araçlarını sıkıyönetim ve emniyetin emrine verecektir". Sıkıyönetim, yani burjuvazinin eli silahlı bekçisi görevini yerine getirdi. 4000 kişi tutuklandı. TÖB-DER kapatıldı. Yalnızca İstanbul'da yüzlerce öğretmene işten el çektirildi.

Halkımızın tepkisi karşısında Ecevit "adalet dışında hesap sorma yeri olmaz" dedi. Bu halka "hesap sormayın" demektir. Ecevit'in bunu demesi doğaldır. Kahramanmaraş kıyımına kendi hükümeti de göz yummuştu. Kendi hükümeti, gün gibi ortada olan suçluların derhal cezalanmasını sağlayacağına, sürümcemeli göstermelik duruşmalar düzenlemişti. Kahramanmaraş'ı bahane ederek sıkıyönetimi dayatmıştı. "Toplumsal patlama" adını taktıkları devrim "tehlikesine"(!), halka karşı burjuva devletinin güçlendirilmesi işlemleri Ecevit döneminde başlamıştı.

Oportünistler Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşulları değerlendirmekte burjuvaziden gerideler. Burjuvazi, tehlikede gördüğü erkini güçlendirmek için baskı önlemleri alıyor. Devlet organlarını devrimci duruma göre yeniden örgütlüyor. Üstü örtülü "Milli" Birlik Hükümeti, erke geldiğinden bu yana yalnız bunun için çalışıyor. Ecevit'in aynı doğrultuda aldığı önlemleri burjuvazinin "militan"ı Demirel canla başla uyguluyor. Oportünistler, "devrimci duruma yol açabilecek bir durum"dan öteye gidemezken, burjuvazi karşı devrimci şiddetin kurumlarını güçlendiriyor.

Demirel "devlet" sözcüğünü ağzından düşürmüyor. Valilerle, emniyet müdürleriyle yaptığı toplantıda "devleti hissedilir hale getireceksiniz" dedi. Bu, "devletin kimin malı olduğunu herkese hatırlatıp şiddet uygulayacaksınız" demekti. "Kanuni yetkileri tereddütsüz kullanın" ise, tereddütsüz vurun, kırın anlamına geliyor.

Polise, mahkeme kararı olmadan kişi ve evleri arama yetkisi veren yasa, CHP tarafından hazırlanmıştı. Bu yasa, devletin merkezileşmesine yönelik bir adımdır. Mahkemeler gibi kurumları atlayarak tüm güçlerin devletin vurucu organlarında toplanmasını getiriyor. Anayasa Mahkemesi, Danıştay gibi kurumlar da günün koşullarında kullanışsız, hantal organlar haline dönüştüler. Burjuvazi, bu alanda da yeni bir örgütlenmeye gitmek istiyor.

"Hassas"(!) illerde polis "dar bölge sistemi" şeklinde yeniden örgütlenecek. Jandarmanın ve polisin daha modern gereçlerle donatılması yasalaştı. Böylece devlet kaynaklarının vurucu güçlerin elinde toplanması öngörülüyor. Demirel "kurtarılmış" bölge sefaleti"ne son verilecek diye "kükredi"!

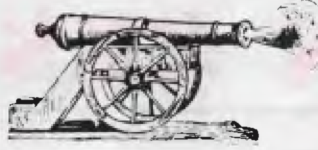
Tüm bu önlemler, bu telaş neden? Finans kapital erkini kime karşı güçlendiriyor? İşçilere, emekçilere, Kürt halkına karşı güçlendiriyor. Devleti fabrikalara, ortaokuldan üniversiteye kadar ülkenin tüm eğitim aygıtına elinde silahla yerleştirmek istiyor. Burjuvazi devrimden korkuyor. Burjuvazinin şiddet gereksinimi buradan geliyor. Finans kapital devletini bu nedenle faşistleştiriyor.

Burjuvazinin korkusunu haklı çıkarmak Türkiye devrimci güçlerinin elindedir. Faşist önlemleri, baskıları kırıp parçalamak için varolan kıvılcımları yangına dönüştüreceğiz. Sömürünün, baskı ve cinayetlerin, Kahramanmaraş kıyımının hesabını, hem de devrimci adaletimiz içinde soracağız.

İçindekiler

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap göndererek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Bu sayfalarımız görüşlerimizi paylaşan, paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Mektuplarınızı, haberlerinizi yazılarınızı bekliyoruz.

Fabrikalardan

Sayın *İşçinin Sesi*,
Yayınlarınızı sürekli izliyorum. Bunun yanında Ç. Kimya Sanayi işçileri ve tüm ilerici arkadaşlar Leninci çizgiden giden *İşçinin Sesi*'nde birleşip bütünleşiyoruz. *İşçinin Sesi* dergisini dost arkadaşlarla birlikte inceliyor, bütünleşiyoruz ve güçleniyoruz. Faşist kalesi denilen kentimizde *İşçinin Sesi*'ni duyurmak için güçleniyor, kaleyi yikmak için elele bir dayanışma içinde yürüyoruz. Kaleyi yıkıp, *İşçinin Sesi*'ni duyuracağız. And içiyoruz.
Kentimiz faşistler tarafından parsellenmiş durumda. Geceleri dahi kol kol nöbet tutuyorlar. Saldırırı ilericilere, komüniste diyorlar. Ellerinde ilerici yayınlarla gördükleri halka saldırıyorlar. Tüm bu esaret zincirlerini, faşist saldırıları yok etmek için birleşiyoruz. Faşizmi ininde geberteceğiz.

M.Ç. Ova
Kimya işçileri

Likidatörlerle savaşacağız

Ben İstanbul'un Ortaköy semtinde İGD örgütü içinde çalışmaktayım. İşçi sınıfı ideolojisini Leninci ilkeler doğrultusunda *İşçinin Sesi*'ni okuyarak öğrenmekteyim. Okuma alışkanlığı çok güzel birşey. Kendi ideolojimizi öğrendikçe sınıf savaşımına daha çok bağlanıyoruz. Eskiden olduğu gibi bunalmıyoruz çünkü devrimci durumun olgunlaştığını, cephe içinde (ileri demokratik halk cephesi) ulusal burjuvazinin olmadığını, Kürdistan'ın bir iç sömürge olduğunu klasiklerden ve *İşçinin Sesi*'nden okuyup öğrendikçe benim gibi diğer arkadaşların da kafalarındaki sorular yanıt buluyor. Örgütümüz içindeki ideolojide gizliliği kırmak için Leninci ilkeler doğrultusunda mücadele edeceğiz. Geçenlerde bizim kafamızı açmak(!) için semtimizin dışında toplantıya çağrıldık. Amaç bizi ideolojik olarak mahkum etmekti. Bunda kendileri mahkum olunca bu sefer fiziksel olarak müdahale etmeye kalkıştılar. Bir arkadaşımıza saldırdılar. Bu yoldan kafalarındaki soruları "açacaklarını" sandılar.
ORTAKÖY LENİNCİLERİN KALESİ OLACAK!
YAŞASIN İLERİ DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ!
FAŞİZMİ İNİNDE GEBERTECEĞİZ!

R. U.
İstanbul

Yoldaşlar,
Son anlatacağımız olaylar dizisi Menşeviklerin tam bir iflasını sergilemektedir.
Son on gündür televizyonda ve basında Maocu *Aydınlık* gazetesi "büyük itiraf" diye reklamlar vermektedir. Davadan dönen eski bir faşistin anıları dün (5 aralık) yayınlanmaya başlandı. Bu diziye *Hürriyet* ve *Milliyet* gazeteleri de yer verdiler.
Biz ilk gazeteleri ele aldığımızda hayretler içinde kaldık. Çünkü itiraflarını yayınlayan Ömer Tanlak üçbuçuk ay önce bize teslim edilmişti. Ve bu genci biz *Politika* gazetesine getirip röportaj yaptık. Antalya'ya gidip evindeki belgeleri aldık. Bunları da *Politika*'ya teslim ettik. Aradan aylar geçti. Bizim bütün ısrarlarımıza karşın yazı çıkmadı. Ömer Tanlak'ın güvenliğini biz sağlıyorduk. Ömer Tanlak'tan bilgileri ve belgeleri aldıktan sonra bir sorumlu bize "bu çocuğu at başından" dedi. Biz ise buna karşı çıktık. Ve kendi olanaklarımızla bu çocuğu yaşatmaya çalıştık. Ama son bir ayda bizim işlerimizin aşırı yoğunlaşması nedeniyle çocukla yeterince ilgilenemedik ve çocuk kaçtı.
Anılar *Aydınlık*'da yayınlanmaya başlayınca ise Ömer Tanlak'ı "Yürükçüler" *Aydınlığa* getirdi şeklinde propaganda yaptılar. Kendi günahlarını başkasına yüklemeye çalışan Menşevikler bu konuda da yaya kalıyorlar. *Politika* sorumlusunun "haber değeri yok" dediği ve bürokrasi çarklarında eriyip giden bilgileri ve belgeleri *Aydınlık* bir haftada bütün Türkiye'de konuşulan bir dizi haline getirdi.
Ayaklarına kadar gelen haberleri bile değerlendiremeyen bu anlayış nasıl olur da Türkiye işçi sınıfına doğru yolu gösterip propaganda ve ajitasyon görevlerini yerine getirebilir?
Yoldaşlar, bize bu konuda gelen saldırıları lâyıkıyla tersyüz ediyoruz. İstedik ki suçlamaların, yalanın boyutları büyürse, bizim de söyleyeceklerimiz olsun ve herkes okusun.
Komünist selamlarımızla

D.U.
Ankara

Değerli Arkadaşlar,
Bandırma'dan yazın belli bir süre ayrı kaldım.
Bu arada *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabını okuma olanağı buldum. Faşizmin ekonomik temeli, devrimci durum, devrimci merkez konularında kafam aydınlandı. Döndüğümde bu kitabın ve *İşçinin Sesi*' nin militanlarca okunmasının yasaklandığını, bununla birlikte iki arkadaşın örgütten atıldığını öğrendim.
Bu ihraçlar daha sonra da sürdü. Tartışma olanağı bulduğumda ideolojik birçok konu hakkında beni aydınlatmalarını istedim. Bu adamların en belirgin özellikleri ilkesizlik. Bunu toplantıda kanıtladılar. Devrimci durum konusunda birisi, "birinci ögesi yoktur", birisi "son ögesi yoktur", birisi de "devrimci durum vardır" dedi.
Bugün tümden reddediyorlar artık. Kendi kendileriyle çeliştiler. Ulusal sorun konusunda tartışmaya girmeden, "Kürt şovenisti duygularınız kabarıyor" dediler. Seçimlerle ilgili tartışmada İstanbul'da alınan oy sayısının azımsanmayacak kadar çok olduğunu söylediler! Burjuva legalist sosyalistlerinin kuyruğuna takılmakla, liberal burjuvaziye hoş görünme çabalarıyla militanlara yeni ufuklar açılmaz.
Biz onların ufukta neyi gösterdiklerini biliyoruz. Burjuva demokrasisini gösteriyorlar. Burjuva demokrasisinin sınırlarını genişletmenin yolu vardır diyerek. Onlar ufukta devrim güneşini görmekten korkuyorlar. İdeolojik tartışmanın içinden çıkamayınca ihraç edilen arkadaşlara bir sürü pislik attılar, küfür ettiler ki, bu arkadaşlar Bandırma' daki hareketi götüren arkadaşlardı. Sempatizan arkadaşlarımız gülüyor attıkları iftiralara, pisliklere. Çünkü görüyorlar kimin ne olduğunu. Geçmişte işe yaramaz dedikleri adamlara, fırsat bu fırsattır diye koltuk için yalananlara sorumluluk verdiler. Hâlâ birçok iyi niyetli arkadaşımızı safsatalarla saflarında tutuyorlar. Ama iktidarları uzun sürmeyecek. Bunun telaşı ve korkusu içindeler. *İşçinin Sesi* balyoz gibi indi tepemize. Doğruları, yanlışları gösterdi bize. Uyandık artık. Birçok konuda eksiklerimiz var. Bunları gidereceğiz. Bizi yıldıramayacaklar. Doğrudan yana mücadele edeceğiz. Onurlu mücadelenizde başarılar diler, devrimci selamlarımı iletirim.
YAŞASIN LENİNCİ İDEOLOJİ!
YAŞASIN KÜRT VE TÜRK HALKLARININ MÜCADELESİ!
KAHROLSUN OPORTÜNİZM!

F.O.
Bandırma

Savaşanların sesi

İzmir'in devrimci konumu, Ankara ve İstanbul'dan çok farklıdır. Çünkü İzmir, 1977 yılına kadar Maocuların kalesi olmuştur. 1977 yılında bu kale kırılmıştır. Ancak yine iki yıl oportünistlerin suskunluğu sayesinde Maocular geçmiş yılların verdiği güvenle İzmir'de barınmışlardır. Son ODTÜ olayları oportünistlerin gerçek yüzünü ortaya koydu. Artık İzmir'de *İşçinin Sesi* İGD tabanında rahatlıkla tartışma konusu olabilmektedir. Ama üst kademe, her ne kadar eleştiri-

özeleştiriye açık görünse de somut olarak ortaya konan gerçekleri görmemezlikten geliyor. İki kere ikinin dört ettiği bilindiği halde yine karşı çıkıyorlar. Ve bilinen bir sürü düzmece yalanlar savunuyorlar. Ama Leninci çizgi İGD tabanında hızla yayılmaya başladı. Ve İzmir'de herkesin elinde artık bir *İşçinin Sesi* bulunuyor.

G.L.
İzmir

Değerli Yoldaşlar,
İşçinin Sesi giderek iyice Leninci hatta oturuyor. Yapılanı yeterli bulmamak gerekir. Gerek pratik, gerekse ideolojik çalışmada yeni yeni hamlelerde bulunalım. Oportünistler kelime, cümle arıyorlar *İşçinin Sesi*'ni "eleştirmek" için. Bu da onların can çekiştiğini gösteriyor. 111-112. sayının orta sayfalarını çıkarmışlar. Diğer sayfalarını da yırtmışlar. Kadrolara göstermiyorlar. Sadece birinci sayfayı (resimi) ve *İdeolojik Savaşı Hızlandıralım* yazısını dolaştırıyorlar. "Bakın bunlar ayaklanalım diyorlar". Zavallı oportünistlerin haberleri yok ki öncü kendini psikolojik olarak savaşımın gelişim şekline hazır edemezse, yarın elikolu bağlı kalır. Her zamanki gibi yine kuyrukçuluk yapar. İkincisi, "Bakınız bunlar Dev-Yol'a, Kurtuluş'a, Birlik Yolu'na, Dev-Sol'a devrimci diyorlar. Bunlar devrimci değildir". Oportünistler, tabanlarını korumak için *İşçinin Sesi*'ne ve başka guruplara düşmanlığı artırmak istiyorlar. Lenincilerin görevi işçi sınıfı ideolojisi dışında olan her türlü ideolojiye karşı amansız mücadele vererek bunların etkisi altında kalmış devrim gönüllülerini kurtarmaktır. Sol guruplar arasındaki mücadele fiziksel değil, ideolojik olmalıdır. Oportünistler işi fiziksel mücadeleye dökmek istiyorlar. Hatta arkadaşları silahla tehdit ediyorlar. Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi Leninciler böyle tehditlerden korksaydı, Leninci olmazdı. Biz sonuna kadar mücadele edip arkadaşları ikna ederek bu oportünistlerin elinden kurtaracağız. Onların bütün provokasyon yöntemleri geri tepecek.
Kahrolsun likidatörler
Devrimci selamlar.

K.S.
İzmit

Kürt komünistleri

Sevgili Yoldaşlar,
TKP'nin değerli savaşkan militanları,
TKP tarihinde tutarlı Marksist-Leninist çizgimizden partiye, Marksizm-Leninizme ve proleter enternasyonalizmine olan bağlılığımızdan dolayı, tüm TKP'li Lenincileri kutlarım.
Sevgili Yoldaşlar,
Ben Kürdistanlı bir komünistim. Düne kadar TKP ile aramızda büyük siyasal farklılıklar, görüş ayrılıkları vardı. Bizler TKP'yi değil, onun *bazı* yöneticilerini ve bunlardan kaynaklanan oportünizmi, sosyal şovenizmi ve pasifizmi, siyasal körlüğü eleştirdik. Bizler asla TKP düşmanı olmadık. Eleştirilerimiz Marksist-Leninist çizgide, sağlamdı, yapıcıydı, yaratıcıydı. Oysa parti yöneticileri bizleri suçladılar. Açıkça lânetlendik. Burjuva milliyetçiliğiyle, bölücülükle, ırkçılıkla suçlandık. Bugün bu oportünistler, Türkiye'de *İşçinin Sesi*'ni karalıyor, akıl almaz yalanlarla suçluyor. Kitaplarını yasaklıyor. Oysa bizler ta başından, tüm Kürdistan ve Türkiye halkına TKP'nin yayın organlarını okumalarını, Radyo yayınlarını izlemelerini salık verdik. Yığınlara ve kadrolara karşı açık olmadan, kazanılamaz. Biz Kürdistanlı komünistlerin gözünde Yürükoğlu yoldaş bir "hain", "maceracı", bir "oyunbaz", bir "parti düşmanı", "yıkıcısı" değil, TKP hareketinin en ön saflarında yürüyen gerçek bir komünisttir. Bir komünist yoldaşın ve diğer yoldaşların yazılarının, *İşçinin Sesi*'nin TKP'nin oportünist yöneticilerince yasaklanmasını şiddetle protesto ederiz. Sevgili yoldaşlar, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabını okudum. Günde en az üç-dört yoldaş okudu ve hâlâ okuyor. Özellikle TKP Programı'nda sizin de saptadığınız gibi, ulusal sorun ve sömürge sorunu çarpıktır, eksiktir, yanlıştır. Program'da ulusal sorundan anlaşılan ulusal, kültürel özerkliktir. Kürt burjuvazisi özerklik isteminde bulunabilir. Ama biz komünistlerin istemi bu değildir. Olamaz. Kürt burjuvazisi açıkça kapitalist bir Kürdistan istiyor. Bunun ilk istemi ulusal-kültürel özerkliktir. Ancak bu araçla Kürt işçi ve köylülerini, Kürt burjuva milliyetçiliğine yaklaştırabileceğini düşünüyor. Böylece TKP'nin ulusal özerklik formülasyonu ile Kürt burjuva milliyetçiliğinin ulusal, kültürel özerklik istemi bir noktada birleşiyor. Bu evrensel nikâh daha sonra küçük burjuva yığın örgütlerinde "ittifak"larla da kıyıldı. Ulusal sorunu sömürgeler sorunundan soyutlayarak ele almak, ulusal, kültürel özerkliğe indirgemek, hem ulusal hareketi kavramamak, hem de ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını reddetmektir. Bu imtiyazları yasal gösterme, ilhakı yasal gösterme, devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız egemen ulusa tanımak olur ki, partiyi Buharinci, oportünist, sosyal şoven bir çizgiye götürecektir. Bunun içindir ki sevgili yoldaşlar, Orta Doğu komünist partileri tarihinde ilk kez siz, Türkiye Kürdistanı'nı Türkiye'nin *iç sömürgesi* olarak nitelediğiniz için sizi kutlarım. Her komünist, TKP'de gelişen hareketi partiyi bölmek değil, partiye gerçek Lenincı hüviyetini vermek isteyen, partiyi ideolojik, politik ve örgütsel birliğe götürebilecek bir hareket olarak düşünmelidir. Oportünistler parti yönetiminde karar ve söz sahibi olabilirler, ama komünistleri partiden atma hakları yoktur. Partiyi sus pus aynası yapmak, disiplin maskesi altında çamur atmak, "bunlar zaten parti üyesi değildi", "bunlar zaten parti yayını değildi" demek bir yere kadar yürür. Sonra söner. Gerçek budur. Tüm *İşçinin Sesi* yazarlarına, militanlarına ve TKP savaşçılarına yürekten başarılar dilerim.
Komünist selamlarımla!

Demen Rowar
Türkiye Kürdistanı

Can Güvenliği Komiteleri

Günler ağır, günler ölüm haberleriyle geliyor. Tekelci burjuvazi işçilere, emekçilere kuduz köpekler gibi saldırıyor. Talan, vurgun, sömürü düzenini devam ettirebilmek için kan emiyor. Köydeki çobanın azığına, kentteki işçinin ücretine, kocaman gözlü bebelerin nafakasına göz dikiyor. Zam, zulum, hayat pahalılığı, tutuklamalar, işkenceler alabildiğine artıyor. Karşılarında, başta işçiler, emekçiler olmak üzere gençliğin yığınsal çıkışını gören sıkıyönetim paşaları, polis şefleri kuduruyor. Okullarda öğrencilerin haklı direnişlerini askeriyle, polisiyle, MİT'i ve bir sürü itiyle bastırmaya çalışıyor. Öğrencilere panzerleri, kariyerleri, bazukalarıyla saldırıyor. Kısacası tekelci burjuvazi eskisi gibi yönetemiyor. Burjuvazinin yönetemezliğinden doğan direnişler, grevler, toplumsal patlamalar gün geçtikçe artıyor. Okullar küçücük bir kıvılcımda patlıyor. Ezilmişliğin, horlanmışlığın, ağır baskı ve sömürünün yükünü taşıyan genç işçiler ayaklanıyor. Burjuvaziye karşı savaşıyor. Patlamaya hazır barut fıçısı olan Türkiye'de bizlere düşen görev büyüktür. Devrimci durum yaşıyoruz. Görevimiz devrimci durumu derinleştirmektir. Bunun için yığın eylemlerini örgütleyelim. Kendiliğinden gelen toplumsal patlamalara öncülük ederek, kendisi faşistleşmekte olan devlete darbe indirelim. Her eylemimiz egemen sınıfları ve onların direnişini titretsin, kökünden sarssın. Yürüyelim düzene karşı tek yürek, tek bilek olarak. Tabii burjuvazi faşist polisini, ordusunu karşımıza dikecektir. Varsın diksin. Tekelci burjuvazinin işçilere, emekçilere, gençlere karşı saldırısı, baskısı kendi sonunu da beraberinde getirecektir. Genç arkadaşlar, bizler, geleceğin sahibi, gelecek toplumun yaratıcıları olarak düzene karşı savunmada ve saldırıda görev yapacak yığınları, en geniş yığınları savaşıma seferber edecek olan komitelerde örgütlenelim. Sivil, resmi faşist güçlere karşı birlikte savaşalım. Komünist gençlerin savaşım bayrağını yükseltelim. Yok tek başına kurtulmak. Ya hep beraber, ya hiçbirimiz. Gün birlik ve savaşım günüdür. Gün savaş günüdür. Görev başına.

Salih Yıldırım
Adana

Birlik Yolu

Sayın *İŞÇİNİN SESİ* gazetesi sorumluları,
Önce devrimci selamlarımla, emperyalizme, tekelci kapitalizme, faşizme, her türlü şovenizme ve gericiliğe karşı mücadelenizde üstün başarılar dilerim.
Yayın ve dağıtımını yaptığınız *İşçinin Sesi* gazetesinin bazı sayılarını okudum.
Bir *Birlik Yolu* taraftarı olarak size şu soruları sormadan geçemeyeceğim.

1. Şu an savunduğunuz siyasi kuramınızı veya siyasetinizi kimin siyasetinden kopye ettiniz?
2. Emeğin Birliği'nin yıllardır savunduğu kuramdan, *İşçinin Sesi*' nin kuramının farklı yanları var mı, varsa neler?
3. Bugün savunduğunuz ve özünde Emeğin Birliği'nin görüşlerini neden TKP adına savunuyorsunuz? Amacınız ne?
4. Bir siyasetin görüşlerini başkasınınmış gibi savunmak samimiyetsizlik ve sahtekarlık olmuyor mu?
5. Emeğin Birliği'nin görüşlerini TKP adına savunmakla, TKP yöneticileri gibi burjuvaziye daha iyi hizmet edeceğinizi mi sanıyorsunuz, yoksa Emeğin Birliği'nin görüşleriyle TKP'nin oportünist görüşlerini örtmeye ve gizlemeye mi çalışıyorsunuz? TKP'yi veya TKP'nin görüşlerini mi değiştirmeye çalışıyorsunuz?
6. Marksist-Leninist ideolojiyi savunuyorsanız bu soruları yanıtlamalısınız.

Ayrıca bugün savunduğunuz siyasetin "Emeğin Birliği" tarafından yıllardan beri savunulduğunu kabul ediyor musunuz?
Emeğin Birliği'nin, Türkiye'nin sosyo-ekonomik, siyasal analizinde, demokratik devrimin içeriğinin saptanmasında ve benzeri konulardaki düşüncesini, uzun ve yoğun çalışmalar sonucunda işçi sınıfı ve tüm emekçilerin önüne doğru bir şekilde koyduğunu kabul ediyor musunuz?
Bu konuları yayın organınızda emekçi halklara açıklarsanız size biz ve herkes inanır.
Devrimci selamlarımla

H.S.
Kayseri

Bu sayımızda Emeğin Birliği ve Birlik Yolu'na ilişkin bir yazımızı, okurumuz 14. sayfada bulacaktır.

İ.S.

İŞÇİ MUHABİR GURUPLARINDAN

Patronun ve oportünistlerin oyunları bozulacak BMC işçileri devrimci eyleme geçecek!

Değerli Yoldaşlar,
Bizler İzmir'de BMC otomobil fabrikasında çalışan bir gurup işçiyiz. BMC'de faşist Türk Metal Sendikası'nın zincirlerini kırıp Türkiye Maden-İş Sendikası saflarında yer aldık. Orada da sağ oportünistlerle karşılaştık. Hem burjuva yasalarından yakınıyorlar. Hem de kitleyi eylemden uzak tutmaya çalışıyorlar. İşçiyi korkutuyorlar. "Sakın eylem yapmayın, işten atılırsınız, aman sesinizi çıkarmayın" diyerek kendi yazdıkları ders kitaplarını çiğniyorlar. Birlikten kuvvet doğar ilkesini açık açık çiğneyip işçileri burjuva gibi korkaklaştırıyorlar. Bireyselleştiriyorlar. Öte yandan işçiye A tipi semineri veriyorlar. Eğitimleriyle uygulamaları çelişiyor. İnsanlar nasıl korkak yetiştirilir diye uzun uzun anlatıyorlar. Sonra da "sakın eylem yapmayın, işveren sizleri işten atabilir" diyorlar. Oysa işveren gene işçi çıkardı. Bunu görmüyorlar "daha fazla çıkarmasın" diyerek kitlelerin öfkesini yatıştırıyorlar.

Korsan yürüyüşü yapmak için işçiler karar aldı. Bu kararı Merkez emriyle çiğneyip, yürüyüşü iptal ettirdiler. Nedir bu? Hani taban söz ve karar sahibiydi? BMC İmalat Müdürü Mehmet Güleryüz, yapılan traktörlerin piyango bileti gibi olduğunu söylüyor. Göz göre göre bozuk parçayı takıp köylüye satıyorlar. Sonra da piyango bileti gibi diye işin içinden çıkıyorlar. Bir de utanmadan, çift tezgâhlarda çalıştıramadakları işçi arkadaşlarımıza "sizler vatan hainisiniz" diyerek hakarette bulunuyorlar. Hemen komünist ozanımız, yoldaşımız Nazım'ın vatan haini şiirini anımsadım.

Vatan çiftliklerinizse,
kasalarınızın ve çek
defterlerinizin içindekilerse
vatan.
Vatan şose boylarında
gebermekse açlıktan.
Vatan soğuktan it gibi
titremek ve sıtmadan
kıvranmaksa yazın
fabrikalarınızda al
kanımızı içmekse vatan.
Vatan tırnaklarıysa ağalarınızın
Vatan mızraklı ilmühalse
Vatan polis copuysa
ödeneklerinizse, maaşlarınızsa
vatan
Vatan Amerikan üsleri
Amerikan bombası,
Amerikan donanması,
topuysa vatan
Kurtulmamaksa kokuşmuş
karanlığınızdan
İşçiler vatan haini
Yazın üç nüsha sütun
üstüne kapkara haykıran
puntolarla
İşçiler vatan hainliğine
devam ediyor hâlâ.

Bu sözlerin üzerine işçiler vatan haini değildir belgileriyle yürüyüş yaptılar. Fabrikanın önünde bulunan basın mensuplarına sorunlarını ve işverenin faşist baskılarını anlattılar. İşçilerin çoğu *Politika* gazetesine güveniyorlardı. Fakat *Politika*'da bir satır bile yayınlanmadı. Neymiş? İşler biterse yayınlanacakmış.

Ne kadar kolay değil mi? BMC Müdürleri faşist baskılar uygulasın, *Tercüman* gazetesinde işçilerin zorla Maden-İş'e üye yaptırıldığı yazılsın, bizim *Politika* sonra yazacakmış. Bu kadar soytarılık yeter.

BMC'de dolaplar kırılır. İşçiler tümü hırsız muamelesi görür. *Politika* gene susar. Sorumlular, sendikacılar aman aşırı davranmayın derler. Bizim sorunlarımızı yazacak basın kim? Burjuva gazeteleri mi? Yoksa karşı devrimci *Aydınlık* mı? Gene bunlar yazıyor. Hem de olayı çarpıtarak. Sözde emekçilerden yana *Politika* gazetesi de bir duvar kadar sessiz, bir duvar kadar ruhsuz davranıyor.

Devrimci selamlarımızla

BMC İşçileri

Gemlik ve Orhangazi'de sesimiz yükseliyor

Dostlar uzun zamandır size bazı durumları yazmak istiyordum. Fakat ardarda gelişen olaylar ve bizim çalışmalarımızın yoğunlaşması bunu geciktirdi. Ben Gemlik ve Orhangazi olarak iki ilçemizdeki gelişmeleri birden yazıyorum.

Gemlik'de Lenincilerin sesi olan *İşçinin Sesi* mücadelemiz şimdiki durumuyla sağlıklı olarak gelişiyor. Önceleri çeşitli yöntemlerle, *İşçinin Sesi*'ni okumamamı ve dağıtımını kesinlikle yapmamamı istediler. Belli bir süre uğraştılar. Ben de beni tereddüte düşüren, doğru mu yanlış mı diye kafama takılan *İşçinin Sesi*'ndeki soruların bazılarını sordum. Olumlu hiçbir yanıt alamadım. Bana bir sürü demagoji yaptılar. Programa karşı mısın, İ. Bilen'e karşı mısın vs. Tabii o zaman meseleyi tam olarak bilmiyorduk. Gerektiği gibi yanıt veremedim. Bunu şimdi anlıyorum. Biz "yukardan" kimseyi tanımıyoruz, yanlışlar varsa bunlar çıksın demiştim. Fakat şimdi aynı kişiler gelmez oldular. Gelseler de onlarla tartışsak. O baylar hakkımda rapor verdiler. Maden-İş bölgesinin ardına sığınan oportünistler tarafından safdışı bırakılmak istendiğimin farkına vardım. Son olarak bunu açıkça söylediler: "Biz seni artık eskiden selamlaştığımız, fabrikadan bir arkadaş olarak görüyoruz. Başka hiçbir ilişkimiz kalmadı" denildi. Bunu söyleyen de yetkili organizatör! İlk önceleri R. Yürükoğlu yoldaşa ajan, Maocu gibi kendilerine uygun adi karalama yapmak istediler. Gazeteleri en iyi kâğıttan ve 16 bin adet basıyor, bu paraları nereden temin ediyor dediler. Şimdi bunlar burada söylenmiyor artık. Bursa TİP yöneticilerinden il başkanı Cengiz Koç, R. Yürükoğlu yoldaşı yakından tanıdığını, Yürükoğlu yoldaşın Türkiye'de iken Maocu, daha sonra goşist olduğunu söylüyor. Zaten burada iken aşırı idi diyor ve bizlerin yoldaşımızdan kurtarılması gerektiğini söylüyor. Gördüğünüz gibi, TİP'in pasifistleri, TKP'li "yoldaş"larının yardımına nasıl koşuyorlar! Bundan ders çıkar.

Devrimci ahlâktan nasibini almamış bu zavallılara devrimci ahlâk üzerine bir yazının *İşçinin Sesi*'nde çıkmasını öneriyorum.

Yoldaşlar, Gemlik'de işçi-muhabir guruplarını örgütlemek üzere üç kişilik bir üst komite oluşturduk. Bu hafta sonu bir toplantı yapacağız ve bundan sonraki çalışmalarımızı daha sağlıklı yürütmek için bir program çıkaracağız. Şimdilik üç fabrikada çalışmalarımız var.

Gemlik'de oportünistleri savunan kesin iki kişi var. Birkaç kişi de ortada. Durum devrimci çalışma için uygundur. Dernekte *İşçinin Sesi*'nin eleştirdiği konular üzerinde tartışma açıldı. Bu konuda sonucu daha sonra bildireceğiz.

Orhangazi'ye gelince. Burada hareketimiz çok canlı başladı. Fakat oradaki arkadaşların biri hariç bilinçli olmayışı, Maden-İş organizatörünün sürekli orada kalışı ve toplu sözleşme dönemi geçirmesi, bu dönemle birlikte Halkın Yolu'nun sendikamızı yıkabilmek için yaptığı çalışmalardan dolayı belirli bir duraklama oldu. Gelişmeleri kısa olarak yazayım. Toplu sözleşme taslağının son olarak tüm işçilerin önünde son şeklini tartışıyorduk. Tüm işçiler yılda 6 ikramiye saat ücreti yılda 30TL'den aşağı istemiyorlardı. Halkın Yolu da yılda 7-8 ikramiye saat ücreti yılda 40-50-60TL gibi söylüyorlardı. Bizim uzman arkadaş da Maden-İş toplu sözleşme dairesinden ikramiyeleri yılda beşten fazla olmaz, alamayız dedi. Saat ücreti yılda 27,50 Türkiye'de en büyük rakkam deyip sendika olarak tespit etti. Halkın Yolu bu ve benzeri durumlardan yararlanarak, fabrika işçisinin çoğunluğunu peşine sürükledi. Sözleşmede ikramiyeler birinci yıl 5, ikinci yıl 6, saat ücreti, birinci yıl 28TL, ikinci yıl 30TL olarak zorunlu yükseltmeyle bitirildi. Bundan sonra Halkın Yolu sendika kurdu ve işçiyi kendine çağırdı. Halkın Yolu'nun yanlışlıkları, işçiye güvence verecek durumunun olmaması, bizlerin müdahalesi ile Halkın Yolu'nu kırdık. Fabrika önünde ve Orhangazi'deki lokal civarında bir dizi olaylar oldu. Silahlar, sopalar konuştu. Birkaç gündür olaysız durumdayız. Önce Halkın Yolu'nun peşinden giden Döktaş işçileri yine Halkın Yolu'nun (örgüt öncülüğünden yoksun olarak) fabrikadan sökülüp atılması için eyleme geçtiler. Üretim durdu ve sonra bu gelişmeye sendikamızın oportünistleri mallandı ama bu sefer işçilerin devrimci çıkışını frenledi. Mücadeleyi kendi anlayışı ile kendi alanı içinde sürdürüyor. *İşçinin Sesi* mücadelemiz bu nedenlerden dolayı ikinci planda kaldı. Biz hiçbir an bırakmadık, bırakmıyoruz, bırakmayacağız. Sadece bir süre çalışmalarımız hızını yitirdi. Fakat biz görev başındayız. Maden-İş'in olağanüstü kongresi için acele bilgi yollayın. Bizim baş temsilcimiz de oy kullanmaya gidecek. Genel Başkan Vekili Mehmet Ertürk için, *İşçinin Sesi*'ni savunuyor diye duymuştuk. 13. bölgede ise Ertürk için, gerici, göreve gelmiyor gibi sözler söylüyorlar. Maden-İş'in "Temel Politika ve Eylem Bildirgesi" için çalışıyoruz fakat yapılanlar sadece yaptık desinler anlamında. Aslında tabanın sesine kulak verilmiyor. Bu kitapçığın 56. sayfasında, 4. maddesi, "ne kadar savaşkanlık gösterirsek o kadar kazanırız", yeni koyulmuş olsa gerek! Pratikte böyle uygulama yok. Biz de bunun uygulanmasını istemiyor muyuz?

Devrimci selamlar.

İ.R.
Gemlik

İŞÇİNİN SESİ

İdeolojik Savaşımı Geliştirmeliyiz

R. Yürükoğlu

Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin 2. Kongresinde yaptığı bir konuşmada Plehanof, Lenin'i desteklerken şöyle diyor: "Bana İncil'i verin ve bırakın oradan bir cümle alayım, size göstereceğim ki bunu yazan asılmalıdır." Tam da bizim oportünistlerimiz için söylenmiş. Yapabildikleri budur, yapabilecekleri de bu olacaktır.

Radyo bağırıyor. "Yürükoğlu, anti-TKP olduğunu ilân etti"! Nerede, nasıl? Bir okuyucumuz, biz oportünizme karşı olduğumuz için anti-TKP'yiz, TKP'ye değil, oportünizme karşıyız demiş. Biz de bunu her görüşe yer verdiğimizi açıkça belirttiğimiz mektuplar köşesinde basmışız.

Zaradof'un görüşlerini çarpıtmışız! Neden? Zaradof'un devrimci durumun göstergesi olarak değerlendirdiği toplumsal anarşiyi sokaktaki teröre eşitlemişiz! *(Savaş Yolu).*

Türkiye Kürdistanı iç sömürgedir diyerek, Türkiye proletaryasının ayrı partilerde örgütlenmesini öneriyormuşuz!

Görüldüğü gibi, oportünistlere karşı "ideolojik savaşım" vermek pek kolay değil. Bir oportünist kuyuya taş atmış, bin Leninci zor çıkarmış işi. Ama sürdüreceğiz. Tüm kalpazanlıklarına usanmadan yanıt vereceğiz. Hiç sanılmasın ki, bu kısır bir çekişmedir. Hayır, kesinlikle değil. Bugün Türkiye işçi ve devrim hareketinin önündeki *en büyük* engel TKP'nin bu oportünist, likidatör yelpazesidir.

Gerici bir iktidar başa gelmiş, tekelci burjuvazinin devrimci durumda niyetleneceği tek yola açılıyor. Çeşit çeşit gerici yasalarla devleti devrimci sınıflara karşı güçlendirmeye çabalıyor. Tam savaşım günü gelmiş, likidatörler Lenincileri "kalkan" olarak kullanıp, yığınların, militanların dikkatini *"iktidarsızlıklarından"* başka yana çekmeye çalışıyorlar. Bu gerici iktidara, azıtan faşist saldırıya karşı ne öneriyorlar? Ne yapacağız, ne yapıyoruz? Militanlara hangi *somut* hedefi gösteriyorlar?

Gösterdikleri somut hedef Lenincilerdir! "Ulusal burjuvazi" nin güvenilir bağlaşıkları için bu şaşırtıcı değildir. Ankara'da örgütlerden "tasfiye" ettikleri Lenincilerin sayısı 150'yi geçti. Bandırma'da örgütlerin kapısına kilit vurdular. İzmir'de açık ideolojik tartışma yerine saldırıyı yeğliyorlar.

Yoldaşlar, TKP içindeki oportünizmle *TKP içinde* hesaplaşma öyle gözüküyor ki uzunca bir süreyi kapsayacaktır. Yurdun dört bir yanından gelen bilgiler, bu hesaplaşmanın giderek kızıştığını gösteriyor. Lenincilerin ilerlemesi, zıplamalar biçiminde, yani belirli bir bölgede büyük bir atılım, sonra yurt çapında kısa bir durulma ve kazanımları kalıcılaştırma, ardından bir başka bölgede yeni bir atılım biçiminde gelişiyor. Ankara, Gaziantep-Hatay, Balıkesir-Bandırma olaylarıyla noktalanan gelişim böyle oldu. Şimdi İzmir öne atıldı, Ege ayaklandı. Bunu hiç aralıksız İstanbul'un izleyeceğini söyleyebiliriz. Tüm göstergeler bu yöne işaret ediyor.

Ne var ki yetersizliklerimizi görmeliyiz. Bu sıçramalı ama giderek hızlanan gelişme, büyük ölçüde nesnel koşulların zorlamasıyla gerçekleşiyor. Bundan iki sonuç çıkıyor. Birincisi, Leninci dirilişi çok daha örgütlü, çok daha disiplinli bir düzeye çıkartma zorunluluğudur. İkincisi, tabanda yıllardır izlenen oportünist tutuma karşı büyük bir birikim vardır ve tepkisini nasıl yorumlayacağını bilemeyen militanları aydınlatma görevi, hâlâ günün ana görevidir. Genel TKP tabanında tartışma yeni başlıyor. Kararlı ve enerjik bir ideolojik savaşımla, şimdilik ne yapacağını bilemeyen, hatta oportünistlerin yanında saf tutmuş militanları devrime kazanacağız.

Kişilerle uğraşmayan bir ideolojik savaşım sonucunda yalnızca militan yoldaşlarımızı değil, çeşitli nedenlerle oportünizmin sözcüsü durumuna düşmüş kişileri bile kazanma olanağı vardır. Olur mu, olmaz mı, bu başka birşey. Biz, üstümüze düşeni yapmak zorundayız. Şunu iyi bilmek gerekir ki, bir komünist kolay yetişmiyor. Hatalarla, yanılgılarla, yenilgilerle, uzun yılların işidir bu.

1979 yılına dek TKP'de oportünizmin belirli bir iç dengesi vardı. Parti tarihinden bir iki görüntü ve bol edebiyatla, militanların az yetişkinliği üstünde oynanarak, belirli bir uyum sürdürülebiliyordu. Çeşitli ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerin olgunlaştırmasıyla ve Lenincilerin zorlamasıyla, parti içi savaşım 1979 yılında açığa çıktı. Parti içi savaşımın yığınlara götürülmesiyle birlikte, *TKP'deki oportünizmin iç dengesi bir daha düzelmemek üzere bozuldu.* Benzetme yerindeyse TKP'de "oportünizmin genel bunalımı" başladı!

Bu olguyu gereğince değerlendirmemiz gerekir. Artık oportünizmin iç dengesi bozulmuştur. Ne yapsalar, ne yana dönseler, kendi bunalımlarını derinleştirmekten başka sonuç alamayacaklardır. Örnekleyelim.

Yıllardır örgütlerde Lenin okutmadılar. Leninciler bunu eleştirince büyük bir ikiyüzlülükle dönüp şimdi İGD'ye "Lenin okuyalım" diyorlar. Ne kadar güzel! İşaret olsa yol şaşmaz, bilgi olsa söz sapıtmaz demişler. Büyük bir iyiniyetle partilerini ve örgütlerini *İşçinin Sesi* denen "düşman"a karşı savunma psikolojisine girmiş militanlar önce Lenin'de işlerine gelmeyeni görmeme, işlerine gelen bir iki cümleyi kâğıtlara yazma yoluna gideceklerdir. Ama iş burada kalmayacak. Partimizdeki bunalım herkesi, Marksçı-Leninci klasikleri okuyup öğrenemeye itiyor. Niyet etmiş bir komünist için çok kısa zamanda edinebilecek bir birikimle Lenin'in genel teorisine, Marksizmin devrimci ruhuna ulaştıkça, "düşman"ın kim olduğu çok iyi ortaya çıkacaktır. Oportünizmin bunalımı derinleşecektir.

İkinci bir örnek verelim. Leninciler açık ideolojik savaşa başlayınca, oportünistler önce görmezden geldiler. Sonra "yurt dışında(!) birkaç kişi" dediler. Sonra, "Ankara'da iki kişi", sonra "Ankara'da bir gurup", sonra "Ankara'nın çoğunluğu ama yalnızca orada" dediler. Ardından öteki iller akmaya başlayınca anladılar ki *50 yıl sürdürdükleri* "ajan-polis" iğrençlikleriyle bu kez bir yere varamayacaklardır. Bu kez, çok utangaç biçimde de olsa ideolojik görünen yanıtlar başladı. Rahatsızlığı artırmaktan başka işe yaramayınca, Türkiye'deki bir oportünist yöneticinin deyimiyle "ofansif ideolojik savaş"a başlama kararı aldılar. (Burada bile kuyrukçuluklarını gizleyemiyorlar, 'ofansif(!) ideolojik savaş'. İdeolojik tartışma, hele hele savaş 'ofansif'den başka nasıl olabilir ki?)

Bu kararla birlikte, bildiğimiz müthiş ideolojik saldırı başladı. Saldırı ne söz, haçlı seferi. Hepimiz çok korktuk. Tüm Leninciler fare deliklerine kaçtılar. İnanç dengeleri bozulmasın diye kulaklarını tıkadılar, gözlerini yumdular.

Ne yapacağız, ne edeceğiz derken bir de baktık *Partizan* kliğinin yöneticileri çıkan yazıları ve yazarları şiddetle eleştiriyorlar, H. Erdal'ı ad vererek eleştiriyorlar, onların güçlü olduğu İstanbul'da, Eskişehir'de ve bazı başka yerlerde açıktan disiplin ayaklar altına alınıyor(!) ve "İ. Bilen eleştirilmelidir" sözleri ortalıkta dolaşıyor.

O zaman anladık ki, oportünistlerin Lenincilerle ideolojik tartışmaya girişmeleri, onların bunalımını derinleştirecek ve onları sonunda çökertecek *ana halkadır.* Onlar bir oportünist yelpazeden bir adım öteye değillerdir. Çeşit çeşit küçük burjuva klik var. Tüm "cephe" adına çıkan ideolojik bir yazı, Lenincilerin ateşi altında, kendi farklılaşmalarını derinleştirmekten başka sonuç vermez.

Oportünizmin "yapay denge"si bir daha geri gelmemek üzere bozulmuştur. Yapılacak şey ideolojik savaşımı yükseltmek ve oportünistleri KONGRE toplamaya zorlamaktır.

Bazı yoldaşlar "biz Kongre toplayalım" diyorlar. Bu görüş kesinlikle zararlıdır. Biz bölücü değiliz. Kongreye gideceğiz, orada hesaplaşacağız.

Kongreye çağırmazlarsa, düzmece bir kongre toplarlarsa vb. sorular (ki hepsi de büyük olasılık taşımaktadır) üstüne, yani ancak yaşayarak göreceğimiz gelişmeler üstüne bugünkü tutumumuz belirlenemez. Yapılacak şey, bugünün savaşım odakları çevresinde seferber olmak ve yarının getirebileceği olasılıklar için de önlemler almaktır.

Bugünün iki birbirinden ayrılmaz hedefi, oportünizmi militanlara ve yığınlara teşhir ve KONGREdir.

Bu iki hedef de ancak *örgütlü* bir savaşımla gerçekleştirilebilir. Bal bal demekle ağız tatlanmaz, savaşımı daha da hızlandıralım.

Doğru fikirler, kâğıt üstünde çok birşey değildir. İşçi taburları, yığınlar benimsedi mi, önüne geçilmez nesnel bir güç olur.

Çerçeve

Menşeviklerin "Çerçeve"sini Başlarına Çalalım!

Feyiz Kızılbayrak, İzmir

Oportünistler, militanların görüşlerine, düşüncelerine "çerçeve" çizmeye çalışıyorlar. Militanların önüne "çerçeve"yi koyup, "bunları savunacaksınız, bunun dışına çıkmak yok" diyorlar. Bunu da parti disiplini diye yutturmaya çalışıyorlar. Aslında tabanın görüşlerini alsalar, görecekler ki, tabandaki militanlar kendilerini çoktan aşmış, artık Menşevik disiplin anlayışını tanımıyorlar. Doğruya doğru, eğriye eğri diyorlar. Parti içi ideolojik savaşımda Leninci çizginin yanında saf tutanlar gün geçtikçe çoğalıyor. Bu gerçek, Menşevikleri çok ürkütüyor.

Menşeviklere soruyoruz. "Çerçevenizi" niye tartışmaya açmıyorsunuz? Neden tabanın çerçeve hakkındaki görüşlerine başvuracağınıza, militanları bunu olduğu gibi kabul etmeye zorluyorsunuz?

"Çerçeve"de Lenincilere "sol oportünist", "serüvenci", "milliyetçi", "parti düşmanı fraksiyon", "egemen güçlerin aracı", voluntarist", "dogmatik", "anti-Leninci", "sol sekter", "Maocu-Troçkist-Anarşist" deniyor. Oportünistler akıllarına ne geldiyse sıralamışlar. Ama bu suçlamaları kanıtlayamıyorlar. Leninciler neden "sol oportünisttir", neden "milliyetçidir" bunların yanıtı yok.

Oportünistler devrim kaçağıdır

Oportünistler, devrime sırt çevirdiklerini, devrimden korktuklarını bu çerçeveyle resmen duyurdular. Çerçeve "devrimci durum" saptamasının yanlış olduğunu söylüyor. Lenincileri, "devrimci durumun özelliklerinin diyalektik bütünlüğünü gözardı etmek"le suçluyorlar. Lenincilerin "devrimci durumun ana göstergesi olan yığın eylemlerinin yerine faşist, terörist saldırıları geçirdiği" iddia ediliyor. Oportünistlerin söylediklerini Türkçeye çevirirsek, demek istiyorlar ki: Devrimci durumun üç ana göstergesinden yığın eylemleri yoktur. *Zayıf Halka* yığın eylemlerinin yerine, faşist, terörist saldırıları koyarak devrimci durumu ispatlamaya çalışıyor. Aslında "yığın eylemleri yoktur", bu yüzden "bugünkü ortam devrimci durum değil, devrimci duruma yol açabilecek bir ortamdır". Oportünistlere göre Leninciler, "bugünkü ortamla, devrimci durumun görevlerini karıştırıyorlar".

Nereden başlamalı? Önce üç yıl boyunca devrimci durumun varlığını kabul ettiklerine ve şimdi yadsıdıklarına göre, bu üç yıl kendilerinin neden "serüvencilik" yaptıklarını açıklamaları gerek!

İkinci nokta, oportünistler devrimci durum vardır demek için yurdun dört köşesinde iktidara yönelik yığın eylemleri bekliyorlarsa, o zaman devrimci durum oldu deseler bile yine geride kalacaklar. Çünkü o zaman ulusal çapta bunalım olacak.

Zayıf Halka'da yığın eylemlerinin yerine faşist, terörist saldırıların konduğu ise kuyruklu bir yalandır. Kitapta, anarşi kavramı, günlük yaşamdaki kullanımının ötesinde ele alınıyor. Faşist ve terörist saldırılar anlamında değil. Yürükoğlu yoldaşın ne dediğini birlikte okuyalım:

"Bugün toplumsal yaşamın her alanında anarşi egemendir. Hergün en iyi savunulan büyük kentlerde bir iki soygun yapılıyor. Eğitim durmuştur. Rüşvet, dolandırıcılık salgın olmuştur. Devlet bürokrasisi büyük ölçüde işlemez durumdadır... Bu oluşumların tümü yurdumuzda üst yapı kurumlarının çatlayışını anlatıyor" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, s.104).

Görüldüğü gibi, anarşi, K. Zarador'un da belirttiği gibi, devrimci durumun kendini dışa vuruş şekillerinden biri olan "Toplumsal yaşamın çeşitli alanlarında anarşi" anlamında kullanılıyor.

Oportünistler, devrimci durumun gerektirdiği görevlerden kaçmak için, Lenincileri "devrimci duruma yol açabilecek ortamın görevleri ile devrimci durumun görevlerini karıştırmak"la suçluyorlar. "Devrimci duruma yol açabilecek ortamın" görevleri nedir diye sorulduğunda yanıt veremiyorlar. Devrimin propagandasından, kitlelere devrimci çıkış yolunu göstermekten sürekli kaçıyorlar. Faşist teröre karşı, can güvenliği komitelerini örgütlemiyor, adını bile ağızlarına almıyorlar.

Lenincilerin, öznel ögeyi yalnızca partiye indirgediği suçlamasına gelince.

Zayıf Halka'da, öznel öge şöyle tanımlanıyor: "Öznel öge (sübjektif faktör), insan eylemidir, bilinçli davranışlardır. Devrimci süreç açısından öznel ögenin birbirleriyle çok yakın etkileşme süreci içinde üç göreceli bağımsız unsurdan oluştuğunu söyleyebiliriz: Bunlar 1) Yığınların devrimci bilinci, devrim için kararlılıkları; 2) Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin örgütlülük düzeyi; 3) Bir anlamda hepsinin yansıdığı şey olarak komünist partisi, onun yöneticilik yeteneği ve doğru siyasetidir" (agy, s.99).

Oportünistler bu satırları görmüyorlar mı? "Devrimci durumda öznel öge, yani son çözümlemede komünist partisi ana halkadır" (agy, s.118) sözünü çarpıtarak, Lenincileri, öznel ögeyi yalnızca partiye indirgemekle suçluyorlar. Evet devrimci durumda belirleyici olan öznel ögedir. Öznel öge de son çözümlemede partidir. "Devrimci durumun olgunlaşma aşamalarının tümünde, Marksçı-Leninci partinin eylemleri büyük bir önem taşır. Yöntemsel açıdan devrimci durum olgunlaştığı ölçüde partinin, kitlelerin örgütlenmesi ve eğitilmesi konusundaki işlevinin, partinin sorumluluğunun altını çizmek gerekir" (*Dünya Komünist Hareketi*, s.138).

Oportünistler reformisttir

"Çerçeve"de ülkemizde oluşan devlet-tekelci kapitalizmi yok sayılıyor. Kapitalizmin gelişme düzeyi geri düzeylere itiliyor. Buradan hareketle, "faşizm tehlikesi, özellikle emperyalizm yüzündendir" deniliyor. Bu ne demektir? Bu, bizim *tekelci burjuvaziyi aklamaktır*. Çünkü faşizmi istemiyor... Sonra, "Ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi yapısal ikilemi yadsınıyor. (Eskiden yadsınmazdı!) Faşizme karşı savaş, devrim savaşımından koparılarak, faşizmin geriletilmesi hedef olarak konuluyor.

Tekellerle devletin kaynaşmasını R. Yürükoğlu yoldaş şöyle anlatıyor: "1970'lere geldiğimizde, artık devletin rolü nitelik olarak farklıdır. Bir zıplama noktası gelmiştir. Bu yeni aşama tekellerle devletin her geçen gün biraz daha içiçe geçmesi, kaynaşması, tek bir bütün durumunu alması, devletin tekellerin eline geçmesiyle belirleniyor" (agy, s.31).

Bu gerçeği bir zamanlar Bilen yoldaş da dile getiriyordu: "Türkiye'de 1970'lerden bu yana oldukça geniş bir devlet sektörü vardır. Baştan, ülkemiz kapitalist gelişme yoluna koyulduğu zaman, bu sektör kapitalizmin gelişmesine yardımcı olmuştur. Daha sonraları tekellerin ekonomik gücüyle devletin siyasi erkinin birleşmesi, kaynaşması süreci başlamıştır. Bununla, tekelci devlet

---

Komünistler şöyle diyor: Faşist saldırılara karşı halkın can güvenliğini sağlamak zorundayız. İzin vermeyeceğiz halkı sokaklarda vursunlar. Örgütleneceğiz. Can güvenliği komiteleri kuracağız. Makinalılarla saldıran faşizme karanfillerle karşı çıkılamaz. Can güvenliği komiteleri savunma komiteleridir ama savunma saldırıdan ayrılmaz. Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim. Oportünistler unutmasın ki, can güvenliği komiteleri çağrısını TKP MK yapmıştır!

Oportünistler şöyle diyor: Goşistler can güvenliği komitelerini çarpıtıyor. Halkı serüvene sürüyor. TKP MK başka türlü can güvenliği komiteleri düşünüyordu!

Komünistler şöyle diyor: Peki, öyle olsun! Nerde, MK olarak kurma kararı verdiğiniz "öteki türlü" can güvenliği komiteleri? Onları neden kurmuyorsunuz? Neden "can güvenliği komitesi" sözünü artık ağzınıza bile almıyorsunuz? Biz söyleyelim, çünkü siz burjuvaziyle uyuşmuşsunuz!

kapitalizmi için karakteristik olan ilişkiler oluştu. Tekelci burjuvazinin uluslararası emperyalizmle sıkı işbirliği kuran kesimi devlet yönetimini bu dönemde eline almıştır" (*BSS*, 1979/2, s.3).

Bilen yoldaş aynı yazıda, "Daha bir özelliği belirtmek gerek. Bu da endüstri sermayesiyle banka sermayesinin birleşmesi, finans oligarşisinin doğmasıdır" (agy, s.3) diyor.

Bilen yoldaş bu yazıda, programdaki "tekelciliğe yükselme", "finans oligarşiye dönüşme", "devleti ele geçirme" sürecinin yerine, finans oligarşisinin oluştuğundan, devleti ele geçirdiğinden söz ediyor. Güzel sözler. Ama Bilen yoldaşın bu güzel sözleri çok sürmedi. Bu yazıdan tam altı ay sonra, Bilen yoldaş tekrar eskiye döndü. Okuyalım:

"Bu, finans-oligarşiye, devlet-tekelci kapitalizmine yükselme süreci içinde olan işbirlikçi, yabancı sermayelerle, bankalarla, tekellerle içiçe girmiş olan kodaman burjuvazidir" (*Atılım*, "Faşizm-Karasaban", Ağustos 1979).

Bu dönüş, Bilen yoldaşın oportünistlerin yanında saf tutmasının ürünüdür. Bilen yoldaş da düşüncelerini, görüşlerini Menşeviklerin "çerçevesi"ne uydurmaya çalışıyor!

Menşevikler, faşizmin kaynağını dışarda arıyor. "Çerçeve": "Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde faşizmin kaynağı yalnız iç etkenlerde değil, *özellikle emperyalizmdedir"* (abç) diyor.

Ülkemizin ekonomi ve siyasetine egemen olan finans oligarşisi yadsınır, egemen sınıf olarak yarı-feodal ülkeler için, kapitalizmin yeni girdiği ülkeler için söz konusu olan işbirlikçi, kodaman burjuvazi sayılırsa, faşizmin kaynağının da özellikle emperyalizmde aranmasını yadırgamamak gerekir.

İşçinin Sesi açık konuşur. Bu konuda da şöyle demiştir:

"Ülkemizde faşizm tehlikesi şu ya da bu siyasal partinin öznel isteminden doğmuyor. Emperyalizmden, ona bağımlı ve orta derecede gelişmiş bir ekonomik temel üzerinde yükselen tekelci kapitalizmden kaynaklanıyor. Parazit tekelci burjuvazinin süper kârlar için süper sömürü 'gereksiniminden' kaynaklanıyor. Ve en önemlisi bu süper sömürü 'gereksinimini' işçi sınıfımızın, halkımızın uysalca karşılamak istemeyişinden, devrimci durumdan kaynaklanıyor" (Zeynep Arbat, *İşçinin Sesi*, sayı: 100).

Menşevikler, bunalımın kalıcı olduğunu, hiçbir burjuva hükümetinin bunalımı çözemeyeceğini kabul ediyorlar. (Bknz: *Savaş Yolu*, sayı: 26).

Ama bunalımdan çıkış yolunu göstermiyorlar. Bunalımdan çıkış yolu, ileri demokratik halk devrimidir. Bunalım kalıcı olduğuna göre, ya devrim-ya faşizm ikilemi yapısaldır. Komünistlerin görevi bunalımdan devrimci çıkış yolunu sağlamak, yığınları devrimci yola çekmektir. Bunalımın da, faşizmin de, sömürünün de kökünü kazımak ancak böyle bir savaşla, devrimci savaşla, ileri demokratik halk devrimi ile olasıdır.

Menşeviklere göre "Demirel hükümetinin yıkılması ileri demokasi için perspektifler açacakmış". Bu perspektifin CHP hükümeti olduğunu anlamak, oportünistlerin kuyrukçu siyasetini bilenler için pek zor değildir. Menşevikler bir yandan hiçbir burjuva hükümeti bunalımı çözemez derken, öbür yandan burjuva hükümetlerinin peşinden koşuyor. Bunalımdan devrimci çıkış yolu için, ileri demokratik halk devrimi için savaşmaktan kaçıyorlar.

Aynı siyaseti anti-faşist savaşım konusunda da görebiliriz. Faşizme karşı savaşımı devrim savaşımı ile bağlamayan, önce faşizmi geriletelim, sonra devrim yaparız mantığı ile hareket eden Menşevikler, bu konuda da burjuva reformist sınırları aşamıyorlar.

Oportünistler can güvenliği komitelerini çarpıtıyor

TKP MK, 5 Ekim 1978'de işçi sınıfımızın, halkımızın can güvenliğini kendisinin koruması gerektiğini, bunun için savaş örgütleri kurulacağını açıklamıştı. Oportünistlerin bu sözleri sözde kaldı. Hiçbir biçimde can güvenliği komiteleri kurulmadı. Faşist teröre karşı halkımızın can güvenliğini korumaya cesaret edemeyen oportünistler çark ettiler. Şimdi can güvenliği komitelerini çarpıtıyorlar. Oportünistlere göre can güvenliği komiteleri eylem birliği komiteleri imiş. Menşevikler, kaş yapayım derken göz çıkarıyor.

Can güvenliği komitelerinin görevi nedir? Adı üstünde halkımızın can güvenliğini korumak. Bu nasıl gerçekleşecek? Belli. Lenincilerin önderliğinde tüm anti-faşistler bu komitelerde birleşerek. Yani can güvenliği komiteleri eylem birliği örgütleridir ama faşist teröre karşı halkımızın can güvenliğini korumakla görevli eylem birliği örgütleridir.

Can güvenliği komitelerini çarpıtmaları, Menşevikleri ele veriyor. Menşeviklerin, halkımızın can güvenliğini korumaya niyeti ve cesareti yoktur. Bir de utanmadan Lenincileri can güvenliği komitelerini çarpıtmakla suçluyorlar. Menşeviklere vereceğimiz yanıt Ankara Piyangotepe'deki can güvenliği komitesini gidip yerinde görmelidir. Can güvenliği komitelerinin nasıl eylem birliği komiteleri olduğunu belki o zaman anlayabilirler.

Birkaç nokta daha

"Çerçeve", Lenincileri, fraksiyonculukla, disiplinsizlikle, parti birliğine saldırmakla suçluyor. Bu konuda *İşçinin Sesi*'nde çok yazıldı. Burada yalnızca parti birliğinin ideolojik ve örgütsel bir gönüllü birlik olduğunu, Lenincilerin amacının oportünizmi mahkum ederek, TKP' nin Leninci birliğini mutlaka sağlamak olduğunu belirtmekle yetineceğiz. Oportünistler, Lenincilerin sosyalist sisteme, Sovyetler Birliği' ne, SBKP'ye düşman olduğunu söylüyorlar. Bu suçlamaları yanıtlamaya bile gerek yok. Lenincilerin Sovyetler Birliği'ne, SBKP'ye bağlılıkları bilinçlidir, yürektendir. Enternasyonalizm, Sovyetler Birliği'nden bol söz edip, ülkemizin sorunlarına, devrimin sorunlarına oportünistçe yaklaşmak değildir. Proletarya enternasyonalizminin en önemli gereği, her komünistin kendi ülkesinde devrimi gerçekleştirmesidir. Bunu yapacak ideolojiye Leninciler sahiptir.

Ders çıkarıcı bir gelişme eğrisi

Ben Ankara Üniversitesi SBF'den Leninci çizgiyi savunan, Leninci saflarda yer almış bir militanım.

İdeolojik savaşımın başlatıldığı günlerde, örgüt idealizasyonu nedeniyle Leninci arkadaşların yanında yerimi alamadım. İçimize işlenmiş Menşevizm bağımsız düşünmemizi engelledi. ODTÜ eylemi tüm bunları kıran ana halka oldu. Eylemi ve Leninci çizgiyi savunan arkadaşların çabasıyla bir açık tartışma ortamı doğdu. Tartışmalar kafalarda giderek büyüyen sorunlar yaratıyor. Örgütün geleceği için bu soruları yanıtlamamız gerektiğini anlıyorduk. İdeolojik düzeyin yükseltilmesi konusunda o güne kadar örgütte bilinçli bir çaba sarfedilmemişti. Hatta öğrenmeye yönelik çabalar, "örgüt bilir, örgüt söyler, siz bilmeseniz de olur, siz örgüte güvenin" mantığıyla bilinçli bir şekilde engellenmişti.

Açık konuşmak gerekirse doğru çıkış yolunu ararken *İşçinin Sesi*'nin değerlendirmelerini dikkate almıyorduk. *İşçinin Sesi*'nin burjuvazinin bir saldırı organı olduğu bize işlenmişti. O halde bu saldırıya karşı ideolojik bir savaş açmak gerekiyordu. Bir taraftan ideolojik savaşı bekliyor, öte taraftan soruları yanıtlamaya çalışıyorduk. *İşçinin Sesi*'nin görüşlerinin yanlışlığını kanıtlamak için dört elle Lenin'e sarıldık. Ama Lenin bize hep ihanet ediyordu(!)

Partinin ideolojik savaşımını beklerken, TKP MK imzalı tarihsiz bir bildiri geldi. Olayların üzerinden üç ay, ilk eleştirilerin üzerinden bir yıl geçmişti. Bizim oportünist baylar *İşçinin Sesi*'ni önemsiz görmeye çalıştıklarından, aslında çok önemsemekten doğan müthiş bir panik içinde bir çerçeve çizip yolladıkları "Sol Fraksiyoncu Akımla İdeolojik Mücadelenin İlk Çerçevesi" sözde bize bu akım hakkında ilk bilgileri veriyordu. Ama amacı çok açıktı. Militanların kafasını çerçeveliyordu. Bize ulaştırılan bu çerçeve büyük beklentilerimizi hiç karşılamadığı gibi biçim olarak, dil olarak, içerik olarak tamamen oportünistçe idi.

Bu bildiriden sonra iyice anladık. *İşçinin Sesi* doğru söylüyordu. MK' ya ortacı oportünistler hakimdi. Program hakkındaki eleştiriler haklıydı. Oportünistlerin panikleri son haddine geldiği zaman örgütsel çöküş de beraberinde geldi. Leninci görüşleri savunan militanların genellikle en deneyimli kadroları oluşturması, saygınlıklarının olması oportünistleri daha da zor durumda bıraktı. Ama ihbarcılığın işleyen tek mekanizma, tartışmaları engelleyip Bolşeviklere küfür etmenin tek eylem olduğu bir örgüt kendini tasfiye etmiş demektir. İyi niyetli devrimcilerin geleceğini mahvetmenin, insanları kariyerizme, pasifizme, kendini beğenmişliğe itmenin, kısacası oportünizmin hesabını işçi sınıfımız soruyor, soracak.

C.K., Ankara

Devrimci durum oportünizmi yargılıyor

Mustafa Çayır, Gaziantep

Türkiye toplumunda yaşanan olaylar, kapitalizmin içine düştüğü ölümcül çıkmazın, memleketi nasıl bir yangın yerine çevirdiğini gösteriyor. Nereye baksan, sınıf çelişkilerinin artık uysal boyutları aşarak, bir çatışma düzeyine dönüştüğünü görüyorsun. Grevler, fabrika işgalleri, lokavtlar, toplu işten çıkarmalar, sıradan boyutları aştı. İşçi sınıfımız sömürünün, baskının olduğu her yerde, kıyasıya eyleme dalıyor. En ufak bir direniş hareketi sıkıyönetimin, polisin saldırısıyla karşılaşıyor. Okul baskınları, öğrenci avı, 12 Mart'a rahmet okutacak düzeye vardı. Gencecik lise öğrencileri acımasızca kurşunlanıyor. Devrimciler üzerinde alabildiğine terör uygulanıyor.

Kürdistan'da ulusal baskıya karşı, burjuva şovenizmine karşı Kürt emekçileri savaşa dalıyor. Diyarbakır, Lice, Silvan, Siverek, Mardin gibi yerlerde jandarma baskısı, komando zulmü tarihte eşi görülmedik boyutlara ulaşıyor. Sınır boylarında silahlı çatışmalar sürüyor. Burjuvazinin "bölücülük" propagandası, geleneksel demagoji boyutlarını aşarak, ilkel terör yöntemlerine, toplu yoketme tehdidine yöneliyor. Kürt köyleri didik didik aranıyor. Silah arama yalanıyla Kürt emekçileri soyulup soğana çevriliyor. İşbirlikçi-tekelci sermaye güçleri artık Kürdistan'ın kolay yutulur bir lokma olmadığını biliyor. Silah elde savaşan yiğit devrimcileri, en bayağı ihbarcılık ve bölücülük yöntemleriyle birbirine kırdırmaya yelteniyor. Oportünistler ise burjuvazinin bu temposuna ayak uydurmakta hiç de ondan geri kalmıyorlar. Kürdistan devrimcilerini ajanlıkla, serüvencilikle suçluyorlar. Liberal burjuvazinin uslubuyla konuşuyorlar.

Burjuvazinin büyük ölçüde umut bağlayarak abarttığı ara seçimlerde halkımızın sömürüye karşı duyduğu öfkeyi yatıştırmaya yetmedi. Nasıl yetsin ki, günboyu yiyecek maddesi ve yakıt kuyruklarında ömür tüketen halkımızın duyduğu öfkeyi neyle açıklarsınız? Liberal burjuvazinin siyasal iktidar sözcüsünün (CHP hükümetinin) devrettiği mirası, AP'nin başını çektiği gerici, faşist güçler, faşist terörün dozunu artırarak sürdürüyorlar. Fiyat artışlarındaki hız, sıradan günlük işler haline geldi. İşbirlikçi-tekelci sermaye güçleri, devlet üzerindeki egemenliklerini, süper kârlarını artırma ve güvence altına alma yönünde kullanıyorlar. Sıkıyönetim yasasının daha ağırlaştırıcı yönde değiştirilmesi olağanüstü hal yasası gibi faşist girişimler bunun göstergesidir. TÜSİAD sözcüleri, MESS patronları faşizm özlemlerini açığa vurmaktan çekinmiyorlar. Şu ya da bu hükümet biçiminin kendilerine yetmeyeceğini söylüyorlar. Devleti "güçlendirmekten", "otorite" kazandırmaktan kasıtları budur. Parlamento bunalımı, aritmetik hesapları, koalisyon ölçülerini altüst edecek düzeye ulaşmış.

Bunalım burjuvaziyi iyice sarsıyor. Günümüzde devrimci durum, artık bir çürüme noktasına gelen ve emperyalizme bağlı işbirlikçi-tekelci sermaye egemenliğinin dayandığı ekonomik, toplumsal ve politik bunalımlar varlığını sürdürüyor. Gittikçe derinleşiyor. Seçim sonuçları karşısında iyice çarpılan oportünistlerimiz, bu durumu ne kadar inkâr etmeye kalkışsalar da, devrimci durum en ideal bir militanın bile gözünden saklayamayacakları ölçüde varlığını duyuruyor. Oportünist cephedeki şaşkınlık, gerçekleri tersyüz etme çabası, bu olgudan kaynaklanıyor. *İşçinin Sesi*'ne karşı yürütülen iftira kampanyası, yerini ihbarcılığa terkederek, artık bir burjuva salgını halini alıyor. Onlar en hain Menşevik yöntemlerle, dayandıkları legal mevzilerden, paslanmaya terkettikleri silahlarını, faşizme karşı yiğitçe savaşım veren Bolşeviklere, Lenincilere yöneltere k arkadan ateşlemeye çalışıyorlar. Bunun en açık bir örneğini son günlerde bir kez daha yaşadık. Faşist ÜGD'li katillerin pusu kurarak vurdukları iki arkadaşımızdan birini henüz sol omzundaki yarası iyileşmeden, kalleşçe saldırarak, bir kez daha yaraladılar. Faşistler karşısında boy hedefi olmuş yoldaşlarımıza böyle kalleşçe saldırmaların nedeni, oportünistlerin proleter devrimcilere karşı duyduğu korku ve nefretin bir belirtisidir. Böyle girişimler Menşevikleri iyice soyutluyor.

Soyutluyor, çünkü onlar esas düşmana karşı, faşist tehlikeye karşı hedefi boşluyorlar. Esas tehlike olarak *İşçinin Sesi*'ni, Bolşevikleri gösteriyorlar.

Devrimci durum gittikçe yükseliyor. Lenin'in belirttiği gibi, "Devrimin geleceği, işçi sınıfının, burjuvazinin bir yamağı, yani otokrasi üzerine yapacağı saldırı ve baskı yönünden güçlü ama siyasal yönden yetersiz bir yamağı rolünü mü, yoksa halk devriminin öncüsü rolünü mü oynayacağına bağlıdır" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, Rusça basım, c.8, s.32).

Bu durum karşısında ne yapsın Menşevik? Memleket yangın yeri dedik. Kıvılcım her tarafı sarıyor. Faşist saldırılar ayırdetmeksizin herkesi tehdit ediyor. İşçiler, öğretmenler, avukatlar, doktorlar, öğretim üyeleri, yani faşizmden yana olmayan herkes. Ama birşey dikkati çekiyor. Almanya'da, İtalya'da, Avusturya'da, İspanya'da olduğu gibi faşizmin hızlanmasını gerektiren koşullar ve etkenler bizde de baş gösteriyor. Sosyal demokrasi devrimi zayıflatacak ve onu güçten düşürecek tek "elverişli" olgu olarak piyasaya sürülüyor. Liberal burjuvazinin sözcüsü ve sosyal demokrat Ecevit bu durumu 8.4.1978 tarihli *Cumhuriyet* gazetesinde şöyle dile getiriyordu: "İMF ile aramızda kaygı verici sorunlar çıkmadı(!) Ben en çok şundan kaygı duyuyordum: Gelişme hızımızın çok düşük tutulması için zorlayabilirlerdi. O zaman bu zorlamaya her ne pahasına olursa olsun(!) karşı koymak zorunda kalacaktık. Çünkü üretimi düşmüş, yatırımları durmuş, işsizliği %16'ya varmış bir ülke, gelişme hızını bir noktanın altına düşürdü mü, artık patlamayı hiçbir şey önleyemezdi". *İşçinin Sesi* bu noktaya birçok kez değindi.

Burjuvazinin siyasal sözcülerinin görmezlikten gelemediği bu "uğursuz" (bize göre uğurlu) patlamayı, oportünistlerimiz örtbas etmek için özen gösteriyorlar. Bugün toplumumuz olağandan fazla patlayıcı maddelerle dolu. Yaşanan olgular gösteriyor bunu. Ne yapsın Menşevik? Sıradan militana ne anlatsın? Devrimi olağanüstü mucizeler mi yaratacak? İşte tam da öyle birşey. Fincancı katırlarını ürkütmeden militanı buna inandırabilmeli. Tam bir açıkgözlülükle, bağlaşıklık adına, UDC adına, birlik adına ve de parti programına da alındığı gibi ileri demokratik devrim yerine ileri demokratik erk formülünü ustaca araya sokuşturarak, aşamalar teorisini benimsetmeli! Öyle de oldu. Tarihsel kompromının (uzlaşmanın) ilk global temelleri atıldı. Şu liberal burjuvazinin içindeki "sol sosyal demokrat" kanat bir evet dese de iş bitiverse. TİP ile TSİP'in sığvaya çekilmesi, başının bağlanması ne de olsa kolay. Şimdilik bu iş tartışılıyormuş. Militanın gözü bağlanıyor. Uzun vadelere alıştırılıyor.

Bir sözümüz de, sol ortacılara. Bunlar kime yaranacaklarını şaşırıyorlar. Menşevikler mavi boncuk dağıtıyorlar. Göz doldurur hesabıyla sol ortacıları oradan oraya postalıyorlar. Menşevik örgütlerde kariyerizm, dalkavukluk, hotzotçuluk atbaşı gidiyor. Sıradan militan bilinçsiz öfkeyle ne yapacağını şaşırıyor. Yukarıdakiler hedef koyuyorlar. Önce *İşçinin Sesi*'ni baş tehlike olarak gösteriyorlar. *İşçinin Sesi* liberal burjuvaziyi ürkütüyormuş!

Menşeviklerin iyice bayıldığı şu liberal burjuvazinin karikatürünü Marks'ın korkızıl kaleminden bir alıntıyla tanımlayalım. Marks, burjuva demokratik devrim döneminde Alman burjuvazisinin sınıfsal durumu hakkında şu yargıya varmıştı: "Kendine inancı olmayan, halka inancı olmayan, yukardakilere homurdanan, aşağıdakilerin karşısında titreyen, ... dünyayı saran fırtına tarafından yıldırılan ... hiçbir alanda enerjisi olmayan, her alanda kopyacılığa yönelen ... insiyatiften yoksun ... kendi bunakça çıkarları uğruna gürbüz bir halkın ilk gençlik atılımlarını yöneltmeyi ve saptırmayı kaderi sanan melun bir ihtiyar..." (*Literarischer Nachlass*, c.3, s.212).

Menşeviklerimiz böylesi bir ihtiyarın bunak çıkarlarıyla, devrimin çıkarlarını birleştirmeye çalışıyorlar. Ama Bolşevikler, Leninizmin etkili silahının, Menşeviklerin elinde paslanmasına göz yummayacaklar. Bu örgüt silahını onlardan alacaklar.

Emperyalizme, tekellere, faşizme, ve ulusal zulme karşı ileri demokratik halk devrimi!

Butun ulkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Karşı-devrimci tasfiyeler durdurulsun! Sorunlar komünistçe tartışılsın!

Yıl: 6, Sayı 117-118
2 Ocak 1980

Devrimci Durum v Ordunun B lünmesi Sorunu

EDİTÖRÜN NOTU

Neresinden tutarsak tutalım, Türkiye'de devrimci durumun varlığını reddetmeye çabalayan tüm yeni oportünist "teoriler" mantıksal olarak kaçınılmaz bir biçimde Marksist-Leninist devrim teorisinin yadsınmasına varıyor. Oportünist mantık özünde devrim kavramını, yığın eylemini, devrimci savaşımı ve proletarya diktatörlüğünü yadsıyor. Onlar devrimci durumu ilerletecek ve derinleştirecek yığın eyleminin, devrimci savaşımın yerine, "devrimin" kendilerine gümüş bir tepsi içinde hediye edilmesini bekleyen pasif bir anlayışı yerleştiriyorlar. "Döneme devrimci durum diyebilmek için üst yapının çökmesi, polisin ve ordunun bölünmesi gerekir" diyen anlayışın ardında yatan mantık budur.

Bilinçli-örgütlü-akıllı yönlendirilen bir yığın hareketi askerin üstüne çökmeden ordu bölünmez. Askerin, subayın emrini dinlememesi için iki ateş arasında kalması gerekir. Bu ancak devrimci durumun ülke çapında krize yükselmesiyle ortaya çıkar.

Kaldı ki, Türkiye'de ordunun ve polisin bölünmesi süreci başlamıştır. Bunu görmemek için kör olmak gerekir. Toplum polisinin durumu ortadadır. Bu bölünmenin daha ilerleyebilmesi, ordusuyla, jandarmasıyla, polisiyle tam bir bölünmeye, hareketsizliğe varabilmesi için, kapitalizmin bekçisi bu kurumların, önlerinde yığınların somut-örgütlü-fiziksel gücünü görmeleri gerekir. Bu da bizim görevimizdir.

Ayla Antepli yoldaşın aşağıda okuyacağınız yazısına biz de bir ek yapacağız. "Döneme devrimci durum diyebilmek için üst yapının çökmesi, ordunun, polisin bölünmesi gerekir" görüşü, karşılıklı konuşmalarda, H. Erdal'ın açıkça savunduğu, ondan kaynaklanan bir görüştür. Ne var ki bizim şanssızlığımız oportünistlerimizin belli görüşlerini kâğıda dökmemeleridir. Kâğıda dökmeyip de kendilerine saklasalar, bizi ilgilendirmez. Ama hem kâğıda dökmeyip, altına imzayı atıp görüşlerine mertçe sahip çıkmayıp, hem de militanlar arasında kulaktan kulağa yayıyorlar. Bu görüşlere karşı savaşmak gerekiyor. Kaynağını bildiğimiz bir "teori" için "kimileri şöyle diyorlar" diye, o tiksindirici uslubu kullanmak ya da hiç kaynak göstermeden geçmek olmuyor. Bu nedenle sözlü kaynak vermek zorunda kalıyoruz.

Biz birkaç konuşmada H. Erdal'ın savunduğu bir görüşü aktaracağız. Sözlü kaynağın belgesel değeri yoktur. Yine de bu aktarmadan TKP'deki oportünistler ve Lenincilerin sorunlara yanaşımı konusunda çok öğretici sonuçlar çıkarabiliriz.

Bu görüş, devrimci durum vardır diyebilmek için yalnızca genel olarak üst yapı kurumlarında belirli bir çatlak aramaz. Türkiye'de yıllardır eğitim denen burjuva üst yapı kurumunun içinde bulunduğu durumu üst yapının çatlamasına örnek olarak görmez. Bırakın üniversiteleri, artık liselerde, orta okullarda devrimci öğrenciler okul bahçelerinde devrimci eğitim yapmak için barakalar kuruyorlar. Okullar, üniversiteler vb. devletin kurumları tek tek düşüyor, devrimcilerin üssü oluyor. Bunlar oportünizmin hazır devrim bekleyişi için, hatta devrimci durum var diyebilmesi için yeterli değildir. Oportünizm devrimci durum var demek için üst yapının çökmesini bekliyor. Oysa devrimci durumu üst yapının çökertilmesi için elverişli durum olarak anlamak gerekir.

Söz konusu görüş, devrimci durum vardır diyebilmek için ordunun, polisin bölünmesi ve bir yarısının devrimden yana geçmesi gerektiğini düşünür. Bu anlayış, oportünistlerin sık sık yineledikleri "güçler dengesi" hesaplamaları ardında saklıdır: "Henüz ordunun en az % 50'si, vb. yanımıza geçmedi. Bu açıdan, güçler dengesi devrimci durum var diyebilmek için yeterli değildir". Doğal olarak, aynı "güçler dengesi"nin içine liberal burjuvazi de girer. Ve bu mantıkla, oportünizm, devrimci durum var demek için hiç de gerekli olmayan, ama devrim için çok gerekli olan, işçi sınıfından yana bir güçler dengesine ulaşmanın yolunu tıkar.

Aynı görüş, genel olarak ordu, polis, siyasal polis gibi kurumlarda disiplinin çözülüşünü üst yapıdaki çatlamanın bir yansıması olarak görmez. Örneğin, polisin ta tepesine dek giren ve en yasal bazı işlemleri bile yerine getirmek için koşul olarak öne sürülen rüşveti Mafia'nın her zamanki işi diye yorumlar Evet, Türkiye'de rüşvet hiç eksik olmamıştır ama olağan zamanlarda daha çok yasa dışı işler için "gerekmiştir". Şimdi ise en yasal işlemler için bile, keyfi olarak rüşvet isteniyor. Bu boyutta bir olguyu Mafia'nın işine indirgemek, yine sorunun toplumsal yönünü hesaba katmayan entrikacı mantığın ürünüdür.

"Ortamın devrimci olmadığını iddia ederek Kadetlerin pasifliğini haklı gösteriyorsunuz ve aynı zamanda devrimci belgilerin yerine Kadet belgilerini koyarak ortamı daha az devrimci yapıyorsunuz". Lenin

Ülkemizde toplum polisi içinde tam oportünistlerin ordu için düşlediği bir bölünme vardır. Ama söz konusu görüş bunu da yadsır. Pol-Der, Pol-Bir olguları söylenince, toplum polisindeki bölünmenin "bölünme sayılmayacağını" söyler. Toplum polisinin "toplama" "özel" polis olduğunu, polis kurumunu yansıtmadığını iddia eder. Toplum polisindeki bölünmeden söz etmenin büyük bir "teorik hata"(!) olduğunu ileri sürer. Oysa bu görüş büyük bir teorik hatadır.

Evet, toplum polisi *özel* polistir, polisin bir bölümüdür. Ama, tam da bu *özelliği,* bize kolluk güçlerinin

1871 Paris Komüncüleri General Tomas ve Lekom'u kurşuna dizerken

Paris Komüncüleri (16 Mayıs, 1871)

nasıl bölünebileceğini gösteriyor. Neden önce toplum polisi bölündü? Özel görevli olduğu için. Toplum polisinin *özel* görevi, yığın çıkışlarını bastırmak, grevleri, mitingleri,

"Proletarya devleti (proletarya diktatörlüğü) burjuva devletinin süreç içinde eriyip yok olmasıyla değil, genel bir kural olarak, ancak silahlı bir devrimle onun yerine geçebilir. ... Yığınları sistemli bir biçimde işte bu ... silahlı devrim düşüncesiyle doldurmak gereksinimi Marks ve Engels'in tüm teorisinin kökünde yatmaktadır". Lenin

v.b. kırmaktır. Bu özel görevi nedeniyle, devrimci yığın hareketleriyle ilk ve doğrudan karşı karşıya gelen toplum polisidir. Dolayısıyla yığın hareketinin gücünü etinde ilk duyan toplum polisidir. Bölünmenin oradan başlaması raslantı değil, tam olması gereken bir gelişmedir.

Ordu ne zaman, nasıl bölünür? Asker subayının emrini ne zaman dinlemez? Bunun için komünistlerin ordu içinde çalışmasının, örgütlenmesinin büyük önemi vardır. Ama bu hiçbir zaman yetmez. Asker, subayın emrini dinlemezse, sonu kurşuna dizilmeye dek uzanan çok şiddetli bir sürü ceza vardır. Bilinçli tek tek askerler bu riskleri her zaman göze alabilir. Dikkate değer bir oranda ortaya çıkabilmesi içinse, askerin *iki ateş arasında* kalması gerekir. Subayın emrini dinlemezse barakaya dönünce iflâhı kesilecek, dinlerse sokakta iflâhı kesilecek. Bilinçli-örgütlü-akıllı yönlendirilen bir yığın hareketi askerin üstüne çökmeden ordu bölünmez. Cezası yalnız subaydan geldikçe, ici k ın ağlasa onun dediğini yapacaktır. İki ateş arasında kalması ise, ancak devrimci durumun ülke çapında krize yükselmesiyle ortaya çıkabilir.

Oportünist görüşün bu Leninci anlayışla ilişkisi yoktur. Özellikle İran üzerine söylenenlerin, Leninci anlayışla olduğu kadar ve bununla bağlı olarak, pratikle de ters düştüğü somutta ortaya çıktı.

Aşağıda Ayla Antepli yoldaşımız Lenin'den bir alıntı vermiş. Burada Lenin, nasıl Menşeviklerin, "modern orduya karşı savaş olanağının bulunmadığını" ileri sürdüklerini söylüyor. İşte İran devriminden üç-dört ay önce, söz konusu görüş, yeni ordularla savaş olanağının bulunmadığını ileri sürüyordu. Buna İran'ı örnek veriyor ve Şah'ın ordusunun bütünlüğünden sözediyordu. Yeni ordular konusunda bir araştırma yapmak gerekir diyordu.

Biz Leninci anlayışı daha da geliştirecek araştırmalara karşı değiliz. Ancak söylenmek istenen bu değildi. Söylenen, artık Leninizm günümüz koşullarında geçerli değil, "yeni" ordu kuyrukçusu teoriler kotarmalıyız idi. İran devrimi bu Menşevik görüşleri yerle bir etti. Yer ve zamana gore her pratik özgül nitelikler taşır, ama İran, temelde Leninci anlayışın ne denli doğru olduğunu kanıtladı.

Bundan ders çıkarılsaydı, görüş değiştirilseydi, yine bir diyeceğimiz olmazdı. Ama değiştirilmedi, ordu kuyrukçusu "teoriler" kotarıldı ve Türkiye'de uygulandı. Kenan Evren, "bazı"(?) generaller, albaylar, yarbaylar v.b. ilerici yurtsever ilân edildiler. Militarizm ordu kurumundan buharlaştı, havada buluta dönüştü. Bu "taktiklerle" ortacı oportünistler orduyu pasta gibi böleceklerini, yarısını çantada keklik yapacaklarını düşlediler. Ama Lenin'in dediği gibi, "ilkesiz pratik siyasetler, en pratik olmayan siyasetlerdir" (Lenin, c.11, s.388). İşte H. Erdal, bu ilkesiz pratik siyasetlerin, bunların "teorisi"nin baş kaynaklarındandır.

Sözlü aktarmalar belgesel değer taşımaz dedik. Ama pratiğin kendisi, burada aktardıklarımızı belgeliyor, belgeleyecektir. Biz buradaki aktarmaları pratiği aydınlatması açısından yaptık.

Editör

Devrimci Durum ve Ordunun Bölünmesi Sorunu

1979 yılı, Türkiye'de devrimci durumun olmadığını gösterebilmek için yaratılan "yeni teoriler" açısından çok verimli bir yıl oldu. Lenin'in 1906'da RSDLP'nin oportünist Merkez Komitesi hakkında söyledikleri bu "teorisyen"ler için söyleyebiliriz. "...Ortamın devrimci olmadığını iddia ederek Kadetlerin pasifliğini *haklı* gösteriyorsunuz ve aynı zamanda devrimci belgilerin yerine Kadet (liberal burjuvazinin temsilcileri-İ.S.) belgilerini koyarak ortamı *daha az devrimci yapıyorsunuz"* (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.11, s.160).

"Doğaldır ki, devrim yığınsal bir nitelik kazanıp askerleri etkilemediği sürece ciddi bir savaşımdan söz edilemez". Lenin

TKP'nin başını tutan oportünistler, yeni teoriler çıkarmada, eskiyenlerin, çürütülenlerin yerine başka teoriler bulmakta büyük "enerji" ve "kıvraklık" gösterdiler. Önce militanlara, "döneme devrimci durum diyebilmek için kendiliğinden ayaklanmalar olması gerekir(!)" dediler. Ardından Önder Sağlam, İran devriminden "esinlenerek" şöyle dedi: "İran'daki halk devrimi, devrimci durumun günümüzde nasıl oluştuğunu ve daha hızla olgunlaştığını gösteren, bölgemizden bir örnektir" ... Bu teoriler *İşçinin Sesi*'nde yanıtlandı.

Oportünizmin kendiliğindenciliğini yansıtan bu teorilerin yanısıra ve onlarla yakından bağlı bir "teori" daha vardır. Oportünistler, Türkiye'nin bir devrimci durum yaşadığına ilişkin görüşlere karşı savaşta militanlar arasında bu "teori" yi yayıyorlar:

"... Döneme devrimci durum diyebilmek için üst yapının çokmesi, polisin ve ordunun bölünmesi gerekir"

Menşevizm, Marksizm-Leninizmin yadsınması demektir. O mantıkla varılan sonuçlar da kaçınılmaz olarak Leninist ilkelere ters düşer. Türkiye'de de *devrimci durumu yadsıma uğruna oportünistler Marksist-Leninist devrim teorisinin en temel ilkesine ters düşüyorlar.* Üstelik TKP'nin Üçüncü Programı'ndaki oportünist hattın bile sağında görüşler getiriyorlar. Bunları anlayabilmek için polisin ve ordunun bölünmesi sorununa geçmeden önce, üst yapının çökmesi ve devletin yerle bir edilmesi üstünde duralım.

ÜST YAPININ ÇÖKMESİ

Karl Marks'ın torununun oğlu Jean Pierre Longuet Londra'da Ağustos 1979'da İTİB'i ziyaret ettiği zaman, Yüro-komünistlerin temel Marksist yapıtlar konusundaki cehaletlerinden söz etmişti. Bu cehaletin Türkiyeli oportünistlere de yayıldığı izleniyor.

"Devrimci durum diyebilmek için üst yapının çökmesi gerekir" görüşünü savunabilmek için Leninizmin alfabesinden yoksun olmak gerekir. Türkiye'de üst yapı çökmemiştir, bu nedenle devrimci durum yoktur demek ne anlama geliyor?

Önce kısaca alt yapı, üst yapıyı tanımlayalım: "Alt yapı toplumun gelişmesinin belirli bir aşamasındaki ekonomik yapıdır. Üst yapı toplumun siyasal, yasal, dinsel, sanat, felsefe konularındaki görüşleri ve bunlara bağlı olan siyasal, yasal ve diğer kurumlardır. ... Üst yapı, alt yapıya hizmet etmek, onun ortaya çıkışına ve güçlenmesine yardım etmek ve eski, can çekişen alt yapıya ve onun eski üst yapısına karşı savaşmak üzere alt yapı tarafından yaratılır.

Politik Ekonominin Eleştirisine Bir Katkı kitabının tarihi *Önsöz*'ünde Marks şunları yazdı. 'Belli bir gelişme düzeyinde, toplumdaki maddi üretim güçleri daha önce içinde bulundukları varolan üretim ilişkileriyle çelişkiye düşerler. Bu ilişkiler, üretim güçlerinin gelişme biçimlerinden onların prangalarına dönüşür. Bundan sonra toplumsal devrimler çağı başlar. Ekonomik temelin değişmesiyle o çok büyük

Ordu, polis, jandarma gibi silahlı 'özel' gurupların çözülüşü devrimci durumun göstergelerinden biridir. Bu çözülüş, devrimci durumla başlayan, ama şiddet kullanılarak ilerletilen ve devrimle sonuçlanan bir süreçtir.

üst yapı, hızla değişir' " (Stalin, *Marksizm ve Dil*, 1954, İngilizce basım, s.3, 5).

Kapitalizm öncesi devrimlerde, yeni toplum düzeni eskinin bağrında gelişirdi. Kapitalizmden sosyalizme geçişte ise işçi sınıfının önce erki ele geçirip, eski üst yapıyı parçalaması, yeni üst yapıyı ve alt yapıyı kurması gerekir. Kapitalizmde üst yapı çatlar, çözülmeye başlar ama hiçbir zaman kendiliğinden yıkılmaz. Çünkü sosyalizm kapitalizmin bağrında gelişmez.

Bu nedenle, değil devrimci durum var demek için, ileri demokratik halk devrimine beş kala bile burjuva üst yapısının kendiliğinden tümüyle çökmesini, yıkılmasını, erkin elimize "düşmesini" bekleyemeyiz. Özellikle devletin ordu gibi can alıcı kurumları için bu hiç beklenemez. Lenin bu yönden "vurmadan devrilmez" diye vurguluyor. Devrimci durum var demek için en can alıcı burjuva üst yapı kurumlarının armut gibi parçalanıvermesini beklemek, devrimi ortadan kaldırmak demektir.

DEVLET KENDİLİĞİNDEN ERİYİP GİDER Mİ?

Üçüncü Program ve Görevlerimiz kitabında R. Yürükoğlu yoldaşımız, TKP'nin Üçüncü Programı'nda, Türkiye devrimini ilgilendiren her önemli sorunda iki karşıt görüşün — klasik oportünist ve Leninci görüş — bulunduğunu göstermişti. Özellikle 1979'da, oportünistlerin ve ortacıların, Programdaki oportünist görüşlerin bile nasıl *daha sağında* görüşler getirdiklerini de söylemişti. Oportünistler, *İşçinin Sesi*'nin savunduğu Leninci görüşlerle savaşacağım diye, kendi yazdıkları Programı çiğnemeye dek işi götürdüler.

Oportünistlerin "döneme devrimci durum diyebilmek için üst yapısının çökmesi gerekir" diyen "teorisi" buna en güzel örnektir. *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabından şu alıntıyı okuyalım:

"Devrim dendiğinde eski düzenin üst yapısının kaldırılıp atılması, hele işçi sınıfının devrimi dendiğinde, eski düzenin en büyük koruyucu gücü olan devletin yerle bir edilmesi, ezilip parçalanması en başta anlaşılır. Bunun tersi bir durum, adına ne denirse densin devrim olamaz. Eski devleti kırıp parçalayıp yerle bir etmeyecek bir devrim anlayışı da adına ne denirse densin devrim değil, 'dönüşüm' anlayışı olur.

"Kimse şaşırmasın, bizim Programımızda, 'ileri demokratik devrim aşamasında' devletin parçalanması, yerle bir edilmesi, yerine halkın demokratik diktatörlüğünün kurulması *önerilmemiştir*. Tersine, üstü örtülü biçimde de olsa, bu aşamada devletin yerle bir edilmeyeceği söylenmiştir. Bu, iki yolla yapılmıştır.

"Birincisi, ileri demokratik halk devrimi aşamasında, devletin yıkılacağı açıkça söylenmeyerek, ileri demokrasinin getirecekleri arasında, ordunun ve polisin dağıtılacağı söylenmeyerek.

İkincisi, devletin sosyalist devrim aşamasında parçalanacağı açıkça söylenerek" (s.48)

Böylelikle, Programdaki oportünist hat, oportünist aşamalar teorisinden başlayarak devrimi de, tüm devrimci görevleri de sosyalizmin gökten zembille ineceği güne erteliyor.

Söz konusu "teori", bu mantığı bir aşama daha ileri götürerek, bırakın devrimi, devrimci durumu bile üst yapının (belirleyici ögesi olan devlet dahil), kendiliğinden çökeceği güne erteliyor.

Devrimci durumun varlığını reddetmek için oportünistler (açıkça söylemeye cesaret etmemekle beraber) üst yapının ana unsuru olan devletin devrimden *önce*, devrimci durum olmadan *önce*, devrimci savaşım *verilmeden*, kendiliğinden parçalanabileceğini, eriyip "yok olabileceğini" ima ediyorlar. Ne devrim, ne zor, ne proletarya diktatörlüğü, hiçbir şey kalmıyor.

Söz konusu "teori"nin Marksizm-Leninizme ne denli uzak olduğunu anlamak için Lenin'in *Devlet ve Devrim* yapıtından şu alıntıyı yapalım:

"Proletarya devleti (proletarya diktatörlüğü), burjuva devletinin süreç içinde eriyip yok olmasıyla değil, genel bir kural olarak, ancak silahlı bir devrimle onun yerine geçebilir. ... *Yığınları sistemli bir biçimde işte bu ... silahlı devrim düşüncesiyle doldurmak gereksinimi Marks ve Engels'in tüm teorisinin kökünde yatmaktadır*" (Lenin, c.25, s.405) (abç).

ORDU VE POLİS NE ZAMAN VE NASIL BÖLÜNÜR?

Ordu ve polis sorununda da söz konusu "teori" yine Program'ın 35-36. sayfalarındaki oportünist hattın sağında kalıyor. Program'da bu sayfalarda, ileri demokratik devrim aşamasında, ordu ve polisin birer kurum olarak dağıtılmayacağı ima ediliyor. Bunların salt "gericiler ve faşistlerden temizleneceği" söyleniyor. Devleti kırma, parçalama görevi sosyalist devrime erteleniyor.

Program'daki oportünist hattın sosyalist devrim gününe ertelediğini, bu "teori" devrimci görev bile kabul etmiyor. Programda, ordu ve polisin dağıtılması görevi en son aşamaya bırakılmış olsa da, en azından devrimin bir görevi olarak gösteriliyor. Yeni "teori" ise ordu ve polisin, devrime ve devrimcilere gerek olmaksızın, öylece dağılacağını söylüyor. Ve bu, devrimci durumun varlığından bile söz edeceğimiz günden önce olacakmış! Bu yanaşım, ordu ve polisin işlevi ve devrimcilerin görevleri üstüne Marksçı-Leninci bir anlayışla *dolaysız olarak* çelişmektedir. Bu anlayışa kısaca bakalım.

Lenin, devlet gücünün "ana unsurlarının" ordu ve polis olduğunu söylüyor (Lenin, c.25, s.397). "...(Tüm büyük devrimler—İ.S.) 'özel' silahlı guruplarla (orduyla—İ.S.), yığınların bağımsız silahlı örgütü arasındaki 'ilişki'yi gündeme getirir" diyor (Lenin, c.25, s.395). Bundan başka, yine Lenin şöyle diyor: "Yalnızca modern ordu değil, aynı zamanda modern milis de ... proletaryaya *karşı* silahlanmış burjuvaziyi temsil eder. Bu öylesine basit bir doğrudur ki, üstünde durmak bile gerekmez. Tüm kapitalist ülkelerde askerlerin grevcilere karşı kullanıldığına işaret etmek yeterlidir.

"Proletaryaya karşı silahlanmış bir burjuvazi, modern kapitalist toplumun en büyük, temel ve önde gelen olgusudur" (Lenin, c.23, s.80-81). (Lenin'den aldığımız bu tek alıntı bile, İ. Bilen'in orduyu "yurtsever" olarak gösterme çabalarına "değer" biçmemizi sağlıyor. Neyse, konumuz bu değil).

Ordu, polis, jandarma gibi silahlı 'özel' gurupların çözülüşü devrimci durumun göstergelerinden biridir. Bu çözülüş, devrimci durumla *başlayan*, ama *şiddet kullanılarak ilerletilen ve devrimle sonuçlanan bir süreçtir*. Bu 'silahlı özel guruplar'ın özellikle ordunun çökertilmesi ve devrimcilerin bu alandaki görevleri konusunda Lenin'den örnekler oportünistlerin tüylerini ürpertebilir.

Ekim 1905 Moskova ayaklanmasında, yığınsal grevlerin, işçiler ve ordu arasında sokak çatışmalarının sonucunda yüzlerce işçi öldürülmüştü. Lenin, bu konuda şöyle diyor: "...Moskova'daki ayaklanmacı patlama, diğerleriyle karşılaştırıldığında hareketin göreceli yüksek bir aşaması *değil*. Önceden eğitilmiş ve iyi silahlanmış devrimci ekipler görülmüyordu; askerlerin hiçbir kesimi halkın yanına geçmedi ve fazla bomba, bu 'yeni' tip halk silahı da kullanılmadı" (Lenin, c.9, s.339). Görüldüğü gibi, Lenin, *devrimin yüksek bir aşamasının belirtileri arasında askerlerin bir kesiminin halkın yanına geçmesini saymaktadır*.

Çarın askerleri Moskova'da işçileri yendiler fakat Lenin bu yenilginin, kazananların saflarında sallantılara yol açacağına işaret etti ve şöyle dedi: "Çarın askerleri Moskova'da işçilere karşı utku kazandılar. Bu utku, yenilenleri zayıflatmadı. Yalnızca, birbirlerine daha sıkı kenetledi, nefretlerini derinleştirdi ve onları ciddi bir savaşımın pratik görevlerine daha çok yaklaştırdı. Bu,

PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ

kazananın saflarında sallantı yaratması kaçınılmaz olan utkulardandır. Askerler daha şimdi öğrenmeye başlıyorlar. Yasalara bakarak değil, kendi deneyimleriyle öğrenmeye başlıyorlar ki yalnızca ve tümüyle 'içerdeki düşmanla' savaşmak için seferber ediliyorlar. Japonya'yla savaş bitti ama seferberlik, *devrime karşı* seferberlik sürüyor. *Böyle* bir seferberlik bize korku vermiyor. Ve bunu sevinçle karşılamaktan da çekinmiyoruz çünkü halka karşı sistemli bir savaşıma çekilen askerlerin sayısı ne kadar çok olursa bu askerlerin politik ve devrimci eğitimleri o denli hızlı ilerleyecektir. ... Yeni yeni askersel birimleri devrime karşı savaşa seferber ederek Çarlık işi geciktiriyor. Ama böyle bir gecikme bize çok avantajlıdır. Böyle sürüncemeli bir gerilla savaşında proletarya savaşmayı öğrenirken ordu da kaçınılmaz olarak siyasal yaşamın içine çekilecektir. Ve bu siyasal yaşamın, genç Rusya'nın militan sesi, ordunun en sıkı sıkıya kilitlenmiş baraka kapılarını bile delip geçmekte, en cahil, en geri, en ürkek unsurları bile uyandırmaktadır" (Lenin, c.9, s.341).

1905 Moskova ayaklanmasında işçiler barikat savaşlarında

Görüldüğü gibi Lenin, devletin olduğu gibi, ordunun da *kendiliğinden* parçalanmasını beklemiyor. İşçi sınıfının ve halkın devrimci savaşımı orduyu siyasal yaşama *çekecek*, onun yalnızca halka karşı savaşta kullanıldığının bilincini *uyandıracak* ve ordunun içine sallantı ve ayrılık sokacaktır.

Lenin Temmuz 1906'da *Duma' nın Dağıtılması ve Proletaryanın Görevleri* yazısında, Çarın devrilmesi için "tüm halkı silahlı ayaklanma"ya çağırdı. Menşevikler, grev ve protesto çağrılarıyla yetiniyor, daha "ılımlı", "gerçekçi" belgiler öne sürüyorlardı.

"Doğaldır ki, bir ayaklanma, silahlı yığın savaşımı ancak ordunun bir kesimince aktif olarak desteklenirse patlak verebilir. Bu nedenle askerlerin greve çıkmaları, halka ateş açmayı reddetmeleri kuşkusuz ki bazı durumlarda salt barışçıl bir grevin utkusuna yol açabilir. Ancak böyle durumların, olağanüstü başarılı bir ayaklanmada tekil olaylar olmanın ötesine gidemeyeceğini kanıtlamaya pek gerek yok. Böyle durumların daha sık ortaya çıkmaları,

> **"Ayaklanma sırasında askerlerin kazanılması için fiziksel bir savaşım da verilmesi gerektiğini unutursak ancak beyinsiz zavallılar olduğumuzu kanıtlarız". Lenin**

olasılık kazanmalarının tek bir yolu vardır: Ayaklanma için başarılı hazırlık, ilk baş kaldırma hareketlerinde enerji ve güç, olağanüstü saldırılarla ordunun demoralize edilmesi veya ordunun geniş bir kesiminin silahları bırakması vb." (Lenin, c.11, s.121-122).

Görüldüğü gibi, o tarihte, oportünistlerin ayaklanma yerine yalnızca grevler ve protestolar için çağrı yaptıkları daha ılımlı belgiler kabul edilse *bile*, Lenin, askerlerin bir kesiminin kazanılması ancak ayaklanma için hazırlanarak ve ilk baş kaldırma hareketlerindeki enerji ve güçle sağlama alınabilir diyor. Devrimci, Leninci yaklaşım işte budur.

Aynı yazıda Lenin, gerçek destek bulan *yığınsal ayaklanma* hareketinin *üç biçimini* tanımlıyor: 1) İşçilerin başkaldırması; 2) Köylü ayaklanması ve 3) Ordu 'isyanı' (Lenin, c.11, s,122). Böylece isyan veya ordunun bir kesiminin "yan değiştirmesi" ayaklanmanın bir biçimi, devrimin en yüksek aşamasının bir unsuru oluyor. Ayaklanma ve iç savaş. Oportünistler bu etkeni "unutuyorlar"(!) ve orduda bir çökme yok, ayaklanma yok, devrim yok, öyleyse devrimci durum yoktur diyorlar.

Moskova Ayaklanmasından Çıkan Dersler (1906) yazısında Lenin orduya karşı oportünist ve devrimci tutumları karşılaştırdı. Partinin sağ kanadında etkin, pasifist, oportünist görüşü eleştirerek "Modern orduya karşı savaş olanağının bulunmadığı; askerlerin devrimci olması gerektiği iddia ediliyor. Doğaldır ki, devrim yığınsal bir nitelik kazanıp askerleri etkilemediği sürece ciddi bir savaşımdan sözedilemez. Askerlerin arasında çalışma yürütmenin gerekliliği su götürmez. *Fakat onların ikna yoluyla veya kendi inançlarıyla bir anda bizim yanımıza geleceklerini düşünmemeliyiz. Moskova ayaklanması, bu düşüncelerin ne denli yavan ve cansız olduğunu açıkça gösterdi. Gerçekte, askerlerin her halk hareketindeki kaçınılmaz sallantılı durumu devrimci savaşımın keskinleştiği anlarda askerlerin kazanılması için gerçek bir savaşa yol açar.* Moskova ayaklanması askerlerin kazanılması için gericilik ve devrim arasında verilen yakıcı savaşımın tam bir örneğiydi. ... *Ayaklanma sırasında askerlerin kazanılması için fiziksel bir savaşım da verilmesi gerektiğini unutursak ancak beyinsiz zavallılar olduğumuzu kanıtlarız*" (Lenin, c.11, s.174).

> **Gerçekte, askerlerin her halk hareketindeki kaçınılmaz sallantılı durumu, devrimci savaşımın keskinleştiği anlarda askerlerin kazanılması için gerçek bir savaşa yol açar.**

Bu çok önemli yazıda Lenin, askerlerin karşısında korkusuzca duran, böylece bir kesimini "kazanan" emekçilerin yığın eylemlerinden, cesaret ve kahramanlıklarından örnekler veriyor.

İşte Leninci tutumun özü, askerlerin kendiliğinden "saf değiştirmesini" pasif bir şekilde beklemek değil, onları saf değiştirmeye zorlamak için yığın eylemi ve devrimci savaşımdır. Bu, Rus devrimcilerinin, askerlerin "saf değiştirmesini" hararetle bekleyen fakat bu doğrultuda silahlı ayaklanma veya propagandanın "affedilmez bir hata" olacağını söyleyen oportünistlere cevabıydı.

Lenin'den verebileceğimiz daha çok alıntı ve örnek var. Fakat oportünistlere Rus devriminin tarihinden yalnız bir gerçeği hatırlatmakla yetineceğiz. Lenin ancak Eylül 1917 nin sonuna doğru, "tam bu anda" Bolşevikleri iktidarı ele geçirmeye çağırdı. Lenin, "Marksizm ve Ayaklanma" yazısında neden 3-4 Temmuz işçi ayaklanmaları sırasında değil de, o anda bu çağrıyı yaptığını açıklıyor. Verdiği nedenlerden biri: "Temmuz 3-4'de iktidarı siyasal olarak elimizde tutamazdık, çünkü *Kornilov isyanından önce*, ordu ve taşra Petrograd'a karşı yürüyebilirdi ve yürüyecekti" (Lenin, c.26, s.24). Yani, ancak devrimci sürecin geç bir gününde, iktidarın ele geçirilmesinden birkaç hafta önce orduda işler değişmeye başladı. Ancak o zaman askerlerin yükseldiği düzey, geçici hükümetin asayişi sağlamasına (isyanın bastırılmasına askerleri katmasına) olanak tanımıyordu (Lenin, c.26, s.22-27).

Yukarıda tanıtlamaya çalıştığımız Lenin'in görüşlerini kısaca özetleyelim. Ordunun bölünmesi, devrimci durumun değil, devrimin üst bir aşamasının göstergesidir. Ayaklanmanın bir biçimidir. Ordu içinde kaymalar ve bölünmeleri yığınsal devrimci savaşım ve örgütlü yığınların somut fiziksel gücü yaratır. Bu savaşımın bir parçası da ordunun tabanını kazanmak savaşımıdır. Savaşımın başarısı, yaratılan kaymalar ve bölünmeler, erki kesin olarak ele geçirmenin koşullarını yaratır.

Oportünizm, devrim anı gelip çatmadan bir devrimci durumdan söz etmek istemiyor. Rus oportünistleri gibi, somut bir durumu ve savaşımın gerçeklerini incelemektense, *"kimin devireceği ve bunu başaracağı* yerine devrilenin yerine kimin geçeceği konusunda tahminler yürütüyor. Bu oportünist sonuçlara varmak için Marksist yöntemin tümünü atmak gerekiyor" (Lenin, c.11, s.153).

'Diyalektik' Oportünizmin 'Süreçler Teorisi' Üzerine

Ali Karadağ, İzmir

Lenin, 1904'de yazdığı *Bir Adım İleri İki Adım Geri* yapıtında şöyle diyor: "Oportünizmle savaştan söz ederken bugünkü oportünizmin her alandaki belirleyici niteliğini, yani belirsizliğini, bulanıklığını, şekilsizliğini ve kaypaklığını hiçbir zaman akıldan çıkarmamalıyız. Bir oportünist, yapısı gereği her zaman, açık ve kararlı bir tutum takınmaktan kaçınacaktır, her zaman orta bir yol arayacaktır, her zaman bir yılan gibi birbirinden ayrı iki görüş noktası arasında kıvrılıp duracaktır" (Lenin, *Bir Adım İleri İki Adım Geri*, Sol Yayınları. s.242).

Oportünizmin, Lenin'in belirttiği bu özelliğini kavramak, bugün TKP içinde giden savaşı anlamak için şarttır.

Bizde oportünizmin tavırsızlığı, ideolojik bir sessizlik temelinde gelişti. Oportünistler uzunca zaman ideolojik-politik konuları sessizce geçiştirmeye çalıştılar. "Ana halka örgütlenmedir", "önce partiyi güçlendirelim, sonra ideolojik konuları gündeme getiririz" diyerek militanlardan gelen yüzlerce soruyu yanıtsız bıraktılar. Gelişen ve büyüyen hareketin ideolojik gereksinmelerine gözlerini kapadılar. İdeolojik çalışmanın önemine dikkat çekenleri, bu yönde çaba gösterenleri ciddiye almadılar. Bu tutumlarını kimi zaman teori düşmanlığına vardırdılar. "İstim arkadan gelir" anlayışıyla, herbiri ayrı bir hareketten gelen, ideolojik olarak eğitilmemiş, kafası yumak yumak sorularla dolu ama savaşkan ve devrimci ruh taşıyan militanları dar pratikçiliğe soktular. Devrime ve örgüte inançla dolu bu militanların büyük özverisi ile TKP ülke çapında güçlendi. Ama güçlenme ve büyüme belirginleştikçe, eksiklikler ve sorunlar da kendini göstermeye başladı. Hareketin çapı ve görevleri büyüdükçe ideolojik kofluk, politik tutumlara da yansıdı. Militanlar bunaldılar. Devrimci militan tabanla oportünist yönetim arasındaki çelişki açığa çıktı. Türkiye devrimini doğrudan ilgilendiren ana soruları herkes sormaya başladı.

Bu durumda, *İşçinin Sesi*'nin Leninci yayınları parti tabanını hareketlendirmeye başlamıştı. 1976 sonbaharından itibaren *İşçinin Sesi* Bolşevik çizgiyi işlemeye ve geliştirmeye başladı. Oportünistler önce buna ses çıkarmadılar. Sonra *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*' nin birinci baskısı çıktı. Bunu da eleştiren olmadı. Kıyamet, genişletilmiş ikinci baskı çıkınca koptu. Oportünistler bu kez "tavır" aldılar ve ilkesiz, yalana, dedikoduya dayalı bir kampanyaya giriştiler. Yürükoğlu yoldaşa ve kitaba saldırmaya başladılar. Başlangıçta *İşçinin Sesi* yurt dışında küçük bir guruptur, bir vurursak biter düşüncesiyle fraksiyonculuk, bölücülük, likidatörlük suçlamalarıyla sonuç alacaklarını sandılar. Ama köprülerin altından çok su geçmişti. *İşçinin Sesi*' nin görüşleri tabanda tartışılıyordu. Herkes ideolojik politik tartışmanın özünü kurcalamaya başlamıştı. Örgüt sevgisi ve idealizasyon nedeniyle ve Menşevik disiplin anlayışının etkisiyle militanların bir bölümü *İşçinin Sesi*'ne karşı ihtiyatlı bir tutum alırken, oportünizmi de ideolojik tartışmaya zorlayan güçlü bir tepki gösterdiler. Oportünistler ve ortacı oportünistler hiç istemedikleri bir alanda, ideolojik alanda tartışmayı kabullenmek zorunda kaldılar. *Atılım*'ın sayfalarını *İşçinin Sesi*'ne yanıt vermeye ayırmaya başladılar.

İşte oportünist *"süreçler teorisi"* bu noktada ortaya çıktı. Baştan söyledik. Oportünistler hiçbir zaman açık ve net bir tavır alamazlar dedik. Öyle. Ama eski rahat, dingin günler de geride kalmıştı. Ne yapacaklardı? "Diyalektik"(!) bir yol seçtiler. Öyle bir yol ki, hem ideolojik tartışma yapıyor görüneceksin, hem de yine hiçbir şey söylemeyeceksin.

Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi ve buna bağlı olarak, devlet erkine kimin, hangi sınıfın sahip olduğu sorusunu alalım. Oportünistler buna net yanıt vermiyorlar. "Kapitalizmin gelişme sürecinden", "Büyük burjuvazinin tekelciliğe yükselme sürecinden", "devleti ele geçirme sürecinden" söz ediyorlar. Kuşkusuz bunlar süreçtir ve her olgu gibi gelişeceklerdir. Ama biz bunları akademik tartışma olsun diye değil, Türkiye devriminin stratejisini, baş düşmanı ve sınıfsal bağlaşıkları doğru koyabilmek için tartışıyoruz. Oportünistler süreçlerden söz ediyor ama süreçlerin vardığı noktaları bir türlü koymuyorlar. Sıkıştırınca da "nesnel süreçleri abartmak 'sol' oportünizme, geri noktalarda göstermek ise sağ oportünizme yol açar" tekerlemesiyle ortacılık yapıyorlar. Yürükoğlu yoldaşın söylediği gibi bir elleriyle verdiklerini öbür elleriyle geri alıyorlar. Türkiye'de devlet tekelci kapitalizmi süreçlerinin varlığını kabul ediyor ama DTK'nın henüz Türkiye'de olmadığını söylüyorlar. Özellikle tekelci burjuvazinin devlete egemenliği gerçeğini yadsıyarak, baş düşmanı bulanıklaştırıyorlar. Devrimin antitekel yanıyla bağlı olarak anti-kapitalist özelliklerini görmek istemiyor, feodal kalıntıları aşırı abartıyorlar. Sonunda oldukça karışık bir yığın "süreç" lâfı arasında Türkiye devrimini geri çekmeye çalışıyorlar.

Başka bir örnek: Türkiye'de devrimci durum tartışması var. Oportünistler ne yaptılar? Önce, "Devrimci durum vardır, yoktur" tartışmasının gereksiz olduğunu söylediler. Bu sökmedi. Militanlar bu tartışmanın neden önemli olduğunu Lenin' den gösterince, bu kez devrimci durumun yerine *"devrimci süreç"i* geçirerek, Leninist terminolojiyi yozlaştırmayı denediler. Biliyoruz ki devrimci süreç genel bir kavramdır. Düzeyi ne olursa olsun işçi sınıfı hareketinin, devrimci hareketin olduğu her ülkede devrimci süreç vardır. "Dünya devrimci süreci" diyoruz. "Türkiye devrimci süreci" diyoruz. Bununla anladığımız, işçi sınıfı hareketinin başlangıcından devrime ve komünizmi kurmaya dek giden *uzun bir tarihsel dönemdir*. Türkiye' de tartışılan ise bu değildir. Tartışılan devrimci durumun varlığı ve bunun getirdiği görevlerdir. "Devrimci durum" yerine "devrimci süreç", "devrimci yükseliş", "bunalımlar durumu" gibi terimler kullanarak sorunu sulandırmak, Kautsky'nin yaptığını yapmaktır. Sorunun özünden kaçmaktır. Oportünistler devrimci durum konusundaki kaypaklıklarını sürdürüyorlar.

Hangi konuyu alsak, bu diyalektik(!) görünümlü oportünizm karşımızdadır. İşçi sınıfının bağlaşıklık politikasında *belirleyici* olan, *temel* olan sınıfsal bağlaşıklıktır. Bu Leninci bir fikirdir ve her türlü cephe ve eylem birliği anlayışını bu temele oturtmak Leninci bir yaklaşımdır. Oportünistler bu doğruyu açıkça yadsıyamayınca, kafa karıştırmak için *İşçinin Sesi*'ni "Sınıfsal bağlaşıklıkla siyasal bağlaşıklığı karşı karşıya koymak"la suçluyorlar. *İşçinin Sesi* bu ikisini karşı karşıya koymadı. O halde böyle söylemenin amacı ne? İşin püf noktası buradadır. Doğru bir Türkiye çözümlemesi, doğru bir sınıfsal çözümleme yapmayan, ileri demokratik halk devriminden nesnel çıkarı olan sınıf ve tabakaları işçi sınıfının bağımsız sınıf siyaseti çevresinde, onun hegemonyasında toparlayıp, devrimin organını oluşturma işini savsaklayan oportünistler elbetteki yaptıklarına uygun kılıf arayacaklardı. Bunu da buldular. Tüm cephe ve eylem birliği çalışmasını "TİP ve TSİP ile işçi sınıfının birliği perspektifinde eylem birliği"ne indirgeyenlerin sınıfsal bağlaşıklıkları vurgulayanları karalamaları bundandır. Emekçi köylülükle ve Kürt ulusal demokrat hareketiyle bağlaşıklık sorunundan, buna hizmet edecek ilkeli eylem birliği anlayışından yan çizenlerin "siyasal bağlaşıklık" diyerek TİP'in kuyruğuna takılanların, "sınıfsal ve siyasal bağlaşıklıkları karşı karşıya koymayalım" demekle özünde sınıfsal bağlaşıklıkların belirleyiciliğini atlamak istedikleri açıktır.

Oportünistlerin birçok konuda getirdikleri benzeri yaklaşımlara girmiyoruz. "Süreçleri atlamak", "Süreçleri karşı karşıya koymak" vb. gibi bir yığın örnek bulunabilir. Önemli olan, bunları tek tek saymak değil. Kaldı ki bu da yapılıyor.

Komünistler oportünistlerin ideolojik sorunlara yaklaşımını, yöntemlerini iyi izlemeli, onların demagojik militanlığını da, diyalektik(!) kılıflı ince oportünizmini de iyice tanımalıdırlar. Unutmayalım ki, oportünizmi tanımadan ve onu yenmeden devrim yapmak olası değildir.

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi ÜGD'yi susturalım!

Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı herkese silah taşıma hakkı!

Faşistlere destek olan tekellerin ve toprak beylerinin mallarına el koyalım!

Faşizmi besleyen parababalarını cezalandıralım!

Örgütsel Birliğin Yolu İde lojik Birlikten Geç r

Seyit Havran

Türkiye Komünist Partisi'nde patlayan kavga devrimci harekette birçok gurubun ilgisini çekti. Lenincilere karşı genel bir yakınlık doğurdu. Bu guruplar arasında bir tanesi, daha ilk anda açık tutum aldı ve *İşçinin Sesi* hareketiyle örgütsel birlik önerdi.

Sözünü ettiğimiz siyasal gurup, önceleri *Emeğin Birliği*, daha sonra bu gurubun *Kitle* ile birleşmesinden doğan *Birlik Yolu* gurubudur.

Emeğin Birliği'nin son sayısı olan 15 Ağustos tarihli 29. sayısında bir yazı, daha sonra *Birlik Yolu*'nun 10 Kasım 1979 tarihli 4. sayısında bir başka yazı yayınlandı.

Bu iki yazıda söylenenleri özetlersek: "R. Yürükoğlu TKP içinde bir hizip temsilcisi midir, yoksa TKP görüş mü değiştiriyor?" başlıklı *Emeğin Birliği*'ndeki yazıda önce *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının TKP Programıyla nasıl "çeliştiği" gösterilmiş, ikinci olarak *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'deki görüşlerin doğru görüşler olduğu ve bunları aynen *Emeğin Birliği* ve *Kitle*'nin de savunmakta olduğu anlatılmış, ve son olarak da *İşçinin Sesi* guruplarla birliğe çağrılmıştır.

"*İşçinin Sesi* Nereden Geldi, Nereye Gitmek İstiyor?" başlıklı *Birlik Yolu*'ndaki yazıda ise Yürükoğlu yoldaşın *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabında TKP'de Program ve Kongre için savaşımı yükseltme çağrısı eleştirilmiş, böyle bir siyasetin tasfiyelerle kadroları "açıkta bırakacağı" söylenmiş, bu kadroların nereye gidecekleri sorulmuş, ve yine *İşçinin Sesi, Birlik Yolu* ile birliğe çağrılmıştır.

Her iki yazıda da birlik çağrısı *İşçinin Sesi*'nin kendileriyle aynı görüşleri savunduğu varsayımına dayandırılmıştır. *Emeğin Birliği*'nde ki yazıda bu varsayım, bizim görüşlerimizin onlardan kaynaklandığı, hatta aktarıldığı iddiasıyla sunulmuştur. *Birlik Yolu*'ndaki yazıda yinelenmeyen ama satır aralarında yine varolan bu iddiaya ek olarak, *İşçinin Sesi*'ne bir de örgütsel "açmaz" dayatılmıştır.

İkincisinden başlayalım. *İşçinin Sesi*'nin böyle bir "açmaz"ı yoktur. *Birlik Yolu*'nun mantığını uzatırsak şöyle bir sonuç çıkıyor: Ya Leninciler TKP içinde kalacaklar, fakat tasfiye olmamak için görüşlerini gizleyecekler, savunmayacaklar, ya da TKP dışına çıkarak, üstelik ve ancak *Birlik Yolu*'yla birleşerek görüşlerini savunabilecekler. Başka yol yok. Bu yanlıştır. Kaldı ki, örgütten kasıt parti ise (ki böyle olmalıdır), kendileri örgütsüzdür.

Menşevikler partiyi, legal örgütleri kendi çiftlikleri olarak görüyorlar, ama gerçekte böyle midir? Yurdun her yanından gelen haberler bunun böyle olmadığını gösteriyor. Evet, Lenincilerin güçlendiği yerlerde yığınsal tasfiyeler yürüyor. Ama bunlar büyük ölçüde *kâğıt üzerinde* kalıyor. Leninciler örgütlerini bırakmıyorlar velikidatörler bunu *önleyemiyorlar*. Savaşım sürüyor. Lenincilerin henüz güçsüz oldukları yerlerde ise bir başka düzeyde yine *savaşım* yürüyor. Yurdun *genelinde* süreç Lenincilerden yana işliyor. Bu süreç nereye varır, onu değil, bugünü tartışıyoruz. Gelişmenin bugünkü aşamasında, parti içinde savaşmanın olanakları tükenmemişken kaçıp gitmek, meydanı likidatörlere bırakmak, özünde sağlam, ancak idealizasyonun etkisinden kurtulamamış militanları gerçekten "açıkta bırakmak" olur.

TKP'de el altından çalışan oportünist klikler partiyi çürütüyor. Bu çürütmeyi önleyebilecek, partinin Leninci birliğini kurabilecek tek güç, Lenincilerin ilkeli, açık, parti-içi savaşımıdır. Bu savaşım, *Birlik Yolu*'nun sandığı gibi isim, koltuk kavgası değildir. Kurulacağı legal basında tartışılan bir partinin savaşımı hiç değildir. Lenincilerin Menşevizme karşı ideolojik düzeyde *bugünden*, likidatörlüğe karşı örgütsel düzeyde *bugünden* sahip oldukları komünist adının yanına partiyi de kazanma savaşıdır. Kaldı ki, atılanı da atılmayanı da, komünist hiçbir zaman örgütsüz değildir.

Emeğin Birliği'ndeki yazı bizimle *Emeğin Birliği* ve *Kitle* arasında her konuda bir ideolojik birlik olduğunu savlıyor. Bu durumda şu üç seçenekten biri doğrudur.

1) Ya *Emeğin Birliği*'nin dediği gibi aynı görüşleri savunuyoruz ve biz bu görüşleri onlardan kopya ettik.

2) Ya yine aynı görüşleri savunuyoruz ama bunlara bağımsız olarak ulaşmışızdır.

3) Ya da aynı görüşleri savunmuyoruz.

Birinci seçenek *tarihsel* açıdan olanaksızdır. *İşçinin Sesi*, devrimci durum ve faşizmin genel ekonomik temeli çözümlemesini ve Türkiye' nin genel sosyo-ekonomik değerlendirmesini ilk kez 1976'da yaptı (*Bunalım Kalıcıdır*, 9 Ekim 1976; *Olanaklar ve Tehlikeler Artıyor*, 13 Kasım 1976; *Orta Derecede Gelişmiş Kapitalist Ülkelerde Faşizm Tehlikesi*, 27 Kasım, 1976). Bu çözümleme genel teorik çerçevesiyle birlikte klasik anlatımını ilk basımı kitapçık olarak Şubat 1978'de yapılan Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye' de buldu. *Emeğin Birliği*'nin ilk kitabı *Finans Kapital ve İşbirlikçi Tekelcilik*, Mart 1978'de yayınlandı. Ne bu kitapta, ne de *Emeğin Birliği*' nin başka hiçbir yayınında devrimci durum, *İşçinin Sesi*'nin buna bağlı diğer çözümlemeleri yer almıyor. Bu çözümlemelere ancak *Birlik Yolu* gazetesinin 10 Kasım 1979 tarihli 4. sayısında rastlıyoruz. Bu noktaya sonra döneceğiz.

Emeğin Birliği'nin yukarıda sözünü ettiğimiz kitabı, Türkiye'de işbirlikçi-tekelcilik ve devlet tekelci kapitalizmi olgularını inceliyor. Ama bu da birinci seçeneği doğrulayan birşey değildir, çünkü *İşçinin Sesi* ilk olguyu 1974'de, ikincisini 1976'da savunmuştu.

İkinci seçenek, aynı derecede yanlıştır. Yürükoğlu Yoldaş, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının 4. basımına yazdığı önsözde kitabın ana fikirlerini şöyle sıralamıştı:

1. Sovyetler Birliği dünya devrimci merkezidir.

2. Az ve orta gelişmiş kapitalist ülkeler emperyalist zincirin zayıf halkalarıdır.

3. Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi vardır.

4. Türkiye'nin bir yanda finans-kapitalin ekonomiyi ele geçirmiş, devlet-tekelci kapitalizmine ulaşmış bir ülke oluşu ile öte yanda emperyalist sömürü altında oluşu, ekonomiyi yapısal bir *açmaza* sokmuştur.

5. Bu açmaz temeli üstünde Türkiye'de devrimci durum oluşmuştur.

6. Ekonomik açmaz temelinde oluşan devrimci durum, finans-kapitali faşizme zorlamakta, faşizm tehlikesini acilleştirmektedir.

7. Ekonomik açmaz temelinde devrimci durumun oluşması, buna bağlı olarak faşizm isteğinin güçlenmesi toplumsal ve siyasal düzeyde *ikilem* getirmiştir: Ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi.

8. Türkiye işçi sınıfının sömürüsü, emperyalist ülkelerde olduğundan çok daha yüksektir.

9. Türkiye işçi sınıfının durumunda hem "toplumsal anlamda mutlak kötüleşme", hem "fiziksel anlamda mutlak kötüleşme" vardır.

10. Devrimci durum ideolojik ve örgütsel konularda yeni bir yanaşım ister. Devrimci duruma uygun ideolojik çalışma ve örgütlenme gerekir.

Şimdi *Emeğin Birliği*'nin bu konularda neler dediğine bakalım.

Emeğin Birliği, Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu reddediyor. Bunu en başta çağımızı yanlış değerlendirmesinden görüyoruz. *Emeğin Birliği*'ne göre çağımızın baş çelişkisi sosyalist sistem ile emperyalizm arasında değil, sosyalizm uğruna verilen tüm savaşlarla emperyalizm arasındadır (*Demokratik Devrimde İki Ayrı Sınıfsal İktidar*, s.8-12). Böylece hem sosyalist sistemin, başta Sovyetler Birliği'nin, dünya çapındaki belirleyici rolünü, hem de devrimci merkezi kavram olarak yadsımış oluyor.

Baş çelişkiyi yanlış tanımlayarak da olsa, bu çelişkinin belli dönemlerde belli ülkelerde odaklaştığını söyleyerek, *Emeğin Birliği*'nin "zayıf halkalar"dan söz ettiği düşünülebilir. (Hemen belirtelim ki, "zayıf halka" terimini kullanmıyor.) Ancak, bu çelişkinin hangi ülkelerde ve nasıl odaklaştığı konusu da oldukça bulanıktır.

Zayıf Halka'nın yukarıda saydığımız ana fikirlerinden 3'ten 7'ye kadar olanlar *İşçinin Sesi*'nin Türkiye'nin genel ekonomik yapısına ilişkin çözümlemeleri ve bu çözümlemelerden çıkardığı sonuçlardır. Şimdi *Emeğin Birliği*'nin Türkiye'nin genel ekonomik yapısına ilişkin görüşlerine dayanarak, nasıl sonuçlar çıkardığını ve neden bizimle aynı sonuçları

çıkaramavacağını görelim.

Emeğin Birliği'ndeki yazı, Türkiye'nin ekonomik yapısına ilişkin görüşlerimiz arasındaki özdeşliği kanıtlamak için, birincisi *Zayıf Halka*'dan, ikincisi kendi bir yayınından şu iki alıntıyı alt alta diziyor:

"İşte finans-kapitalle devletin içiçe girişi, tek bir mekanizmada bütünlenişi böylesine somuttur (agy)."

"Böylelikle siyasi yapıda da artık emperyalizm ve işbirlikçi-tekelci burjuvazi tek başına söz sahibi olmuşlardır" (*Emeğin Birliği*, sayı: 9).

Bu alıntıların aynı anlama geldiğini savunmakla *Emeğin Birliği* hem temel bir yanlış yapıyor, hem de kendi kendisiyle çelişkiye düşüyor.

Yanlış yapıyor, çünkü finans-kapital işbirlikçi-tekelci burjuvazi demek değildir. Tekelleşmenin tarihsel ve mantıksal sonucudur.

Emeğin Birliği kendi kendisiyle çelişkiye düşüyor, çünkü çok yerde de Türkiye'de finans-kapitalin varlığını reddettiği gibi, *oluşamayacağını* söylüyor.

"Emperyalizm çağında Türkiye ve buna benzer tüm geri bırakttırılmış ülkelerde finans-kapitalin oluşması, sermaye kanununa göre mümkün değildir. Çünkü kapitalist metropoller emperyalist aşamaya geçmeden önce kendi ulusal sınırları dışına taşmış ve rekabet halinde zaten dünya pazarlarını aralarında paylaşmışlardı. Ancak bu sayede tekelleşme aşamasına varmışlar ve kapitalizm emperyalizme dönüşmüştür. ...

"Emperyalist sermaye 1950'lerden sonra Türkiye pazarına bütün gücüyle girmiş ve ekonomik ilhak yoluyla Türkiye'yi ekonomik, politik, kültürel, askeri yönden yarı bağımlı duruma getirmiştir. Artık bu durumdan sonra, Türkiye'de bir finans-kapitalin oluşması, tarihi ve ekonomik bakımdan mümkün değildir (*Finans Kapital ve İşbirlikçi Tekelcilik*, s.26).

Bunlar, Türkiye'de finans-kapitalin oluşamayacağını değil, olsa olsa Türkiye'nin neden bir emperyalist ülke olamayacağının açıklaması olabilir (ki bizce bu açıdan da yanlıştır). Aynı mantıkla Türkiye'de tekelciliğin de olmaması gerekir.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de gösterildiği gibi, bağımlılık Türkiye'de finans-kapitalin yokluğunun değil, varlığının nedenleri arasındadır.

"Yerli finans-kapitalin ortaya çıkması, Türkiye'nin emperyalizmin sömürüsü altında bir ülke oluşuyla da çelişmez. Lenin'in dediği gibi, tekelci ilkeleri bu ülkelere getiren emperyalizmin ta kendisidir. Bu, konumuz açısından çok önemli bir fikirdir. Baş sayfalarda, dünya kapitalist ekonomisinin ortaya çıkışına değinirken, sermaye ihracı kapitalist üretim biçiminin ihracıdır demiştik. *Kapitalist üretim biçiminin ihracı ise, metropol ülkelerdeki kapitalist biçimlerin ihracı demektir. Metropollerde tekeller varsa, sermaye ihraç edilen ülkede de tekeller ortaya çıkacak. Metropol ülkelerde banka ve endüstri sermayelerinin birleşmesiyle finans-kapital ortaya çıkmışsa, ötekilerde de bu süreç işleyecek*" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.52).

Bu alıntıdan altı çizilerek çıkarılan sonuç, *tekelciliğin olduğu yerde finans-kapitalin de oluşmasının kaçınılmaz olacağıdır.*

Tekelci biçimlerin Türkiye'ye nasıl girdiği konusunda da *Emeğin Birliği*'yle görüşlerimiz çelişiyor. *Emeğin Birliği* yabancı ve yerli sermayenin tekelci şirketlerdeki yüzdesini gösteren istatistiklere bakarak Türkiye'de "yerli tekel" olmadığı sonucuna varıyor (*Finans Kapital ve İşbirlikçi Tekelcilik*, s.179). Bu, *Zayıf Halka*'da eleştirilen "101 anonim şirket" mantığıdır. "Tekelci biçimleri 101 anonim şirketteki bilmem şu kadar yabancı sermaye mi taşıdı" yollu tartışmaların yersizliğini göstermek için şöyle deniyordu:

"...Emperyalizmin tekelci biçimleri ihraç etmesini, yalnızca yaptığı yatırımlarla doğrudan taşıması olarak da anlamamak gerekir. Emperyalizmle birlikte ortaya çıkan dünya kapitalist ekonomisinin ilişkiler ağı tekelcilik damgasını taşıdığı için, bu sistem içindeki tüm ülkelerin ortamını, ilişki biçimlerini o yönde belirler. Yöntemlerini, ölçeklerini dayatır".

Ardından, emperyalizm çağında da siyasal bağımsızlığını yeni kazanmış ve yabancı sermayeye henüz "düşman" bir devletin, ilerlemek istiyorsa, büyük ölçekli üretime yönelmesinin zorunlu olduğunu gösteren bir örnekle şöyle deniyor: "...büyük ölçekli işletmelere yönelmek ... tekelciliği yaratmaya başlatmaktan başka birşey değildir. ... Böylece doğrudan hiçbir yabancı sermaye yatırımı olmasa da emperyalizm ilkelerini dayatmıştır. O devletin burjuvasının bir bölüğü giderek tekelci burjuva olarak palazlanacaktır" (R. Yürükoğlu, agy, s.53).

Doğal olarak bu mantıksal bir soyutlamadır, ve yabancı sermayenin doğrudan taşınmasının *da* tekelci biçimlere yol açacağını dışlamayan bir örnektir.

Emeğin Birliği Türkiye'de finans-kapitalin olmadığını savunuyor, ama işbirlikçi-tekelci sermayeyi *içiçe girmiş banka ve sanayi sermayeleri* olarak tanımlıyor (*Finans Kapital ve İşbirlikçi Tekelcilik*, s,126).

Bu işbirlikçi-tekelci sermaye değil, *finans-kapital*dir. Öyleyse, desek ki, *Emeğin Birliği* terimleri karıştırmış, özünde aynı şeyi söylüyor... Yine değil. *Emeğin Birliği* finans-kapital diyebilmek için sermaye ihracı gerekir mantığından gidiyor (agy, s.23). Oysa gerekmez, ya da en azından batıdaki düzeyiyle gerekmez.

Finans-kapitalin oluşması sermaye ihracını *gündeme getirir.* İşte bu gelişme düzeyine varmış, ama dünyanın bugünkü koşullarında bu isteğini kolayca karşılayamayan Türkiye finans-kapitalini süper kârını elde etmek için sömürüyü içerde yoğunlaştırmaya, kısaca faşizmi dayatmaya iten açmaz budur. Faşizm isteğini yapısal kılan, devrimci duruma temel oluşturan ekonomik neden budur.

Bu gerçekleri göremeyen *Emeğin Birliği*, devrimci durumu da göremiyor. Göremiyor ve onun yerine bir "bunalım"dan söz ediyor. Oysa devrimci durumun belirli bir anlamı vardır ve bu anlam "bunalım"a eşit değildir. Eşitliyorum deniyorsa, o zaman devrimci durum kavramını kullanmak gerekir.

Finans-kapitali ve ekonomik açmazını göremeyen, dolayısıyla bunalımın hem temelini, hem nedenlerini, hem de göstergelerini doğru tanımlayamayan *Emeğin Birliği*, faşizm konusunda da yanılgıya düşüyor. Faşizmi ekonomik yapıdan kaynaklanan bir olgu olarak değil, "emperyalizmin işi" olarak görüyor.

İşbirlikçi tekelciliğin çıkışı ve bunalımın temeline ilişkin değerlendirmelerinden sonra, faşizm konusuyla üçüncü örneğini gördüğümüz bu anlayış, *Emeğin Birliği'nin genel mantığını sergiliyor.* Üç olguyu da emperyalizme, kendi deyimiyle *"dış dinamiğe"* bağlıyor. Türkiye ekonomisinin iç dinamiği olmadığını düşünüyor galiba.

Belirli bir gelişme aşamasından sonra "dış etken-iç dinamik" ayrımı yapaylaşan, mekanikleşen bir ayrım olur. İkisi iç içe geçmiştir. Kaldı ki, uzun dönem çözümlemelerinde iç dinamik her zaman *belirleyicidir.*

Emeğin Birliği, bu ayrımı yapmakla, TKP'nin oportünist yöneticileri ve Çayancı "solcu" kesimle aynı kaba düşüyor. Bu anlayış, bizim Menşeviklerde faşizm konusunda özellikle belirgindir. Onlara göre, Türkiye'de faşizmi dayatan dış etkenlerle kaynaşmış biçimde işleyen iç dinamik değil, dış etkendir, yani emperyalizmdir. Menşevikler, bu ayrıma dayanarak, anti-faşist savaşımı devrim savaşımından koparıyorlar.

Anti-faşist savaşımı devrim savaşımından koparmanın yanlışlığını sezen, ancak aynı ayrıma başvurduğu için anti-faşist savaşımın devrim savaşımıyla bağını ekonomik yapıda seçemeyen *Emeğin Birliği*, bu bağın toplumsal ve siyasal düzeyde yansıması olan faşizm-devrim ikilemine de varamıyor. Bu güçlüğü aşmak için aynı derecede zorlama bir teorik kılıf daha buluyor: Faşizmin bir "devlet sorunu" olduğunu söylüyor ve böylece yanlış bir anlayıştan, faşizmi yenmek için devlet erkine yönelmek gerektiği yolunda doğru bir sonuca varıyor.

Bizce, "faşizmin tırmanması" kavramıyla, devlet eliyle uygulanması çelişen şeyler değildir. Biz diyoruz ki, faşizmi *yalnız* MHP'yle sınırlamak yanlıştır. Faşizm finans-kapitalin seçimidir. Tekeller var oldukça, devrimci duruma yol açan bunalım var oldukça, faşizm sürekli ve artan bir tehlike olacaktır. Tekelleri ortadan kaldırmadan, bunalımı devrimci yoldan çözmeden, faşizm tehlikesini ortadan kaldırmak olanaksızdır. "Ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi" ikileminin anlattığı budur.

Buraya kadar söylediklerimizi toparlarsak, *Emeğin Birliği* ile aramızda çeşitli *temel* konularda önemli *ayrılıklar* vardır. Aynı görüşleri savunmuyoruz. Yani, üçüncü seçenek doğrudur.

Böyle olunca, *Emeğin Birliği*'nin aynı görüşleri savunduğumuzu, dahası bu görüşleri onlardan aldığımızı söylemesi, bilimsel sorumlulukla bağdaşmayacak, ciddiye alınamaz bir tutumdur. Türkiye'nin her yanında, gerçekten devrim isteyen kadroların belirli bir olgunluğa erişmesiyle tüm siyasal hareketlerin içinde hızlı bir yenilenme, berraklaşma gözlenmektedir. Bunun sonucunda, Türkiye solundaki yapay gurup-laşmaların silineceği açıktır. Ne var ki, *Emeğin Birliği*'nin tutumu, bizi, iyiniyeti üstüne gerçek bir kuşkuya düşürmüştür.

Bugün durum değişiktir. *Emeğin Birliği* kapandı. Onun yerine, *Kitle* ile birleşmesinden doğan *Birlik Yolu* çıkıyor. *Birlik Yolu*, 4. sayısından bu yana, yukarda değindiğimiz noktalarda çok olumlu yeni oluşumlar taşıyor. Örneğin, 4. sayıdaki "Mücadele Görevleri ve Örgütlenme Sorunları" adlı yazıda Türkiye'de devrimci durumun var olduğu söyleniyor ve görevler bunun ışığında ele alınıyor.

Bu iyiye doğru gelişmeyi saptarken, *Emeğin Birliği* ile *Kitle* arasında bir ayrım yapmış olmuyoruz. *Emeğin Birliği* yanlıştı, *Birlik Yolu* doğrulara ulaşıyor, öyleyse *Kitle* doğruları savunuyormuş demiyoruz. Bir siyasal hareket olarak *Birlik Yolu* doğrulara gidiyor diyoruz.

Ancak, eski görüşlerle yeni ve çok daha olumlu görüşlerin çakıştığı noktalarda, (örneğin, devrimci durumun ve faşizm tehlikesinin kaynağı) boşluklar vardır. Bu boşlukların dürüst bir ideolojik çalışmayla doldurulacağından eminiz. Böyle bir tutum aynı zamanda Türkiye devrimci hareketinde sık sık gördüğümüz kısır tartışmaları aşarak teorik birikimi daha yüksek bir düzeye çıkaracak, daha ilkeli bir temele oturtacak, aynılıkların ve ayrılıkların ortaya çıkma sürecini hızlandıracaktır.

Ayşe Güvener

Anarşi komplocu mantıkla açıklanamaz

Parti işçi sınıfının öncü müfrezesidir. Partinin, gerçekten öncü müfreze olabilmesi için, öncelikle devrimci teori ile donanması gerekir. Parti ancak o zaman siyasal ortamı berrak ve derinliğine anlar ve ne yapılacağını tastamam bilir.

Şimdi TKP'nin oportünist kanadının, Türkiye toplumunun çelişkilerini ne denli Marksist-Leninist teorinin ışığında çözümlediğini, günün yakıcı sorunu olan "anarşi" konusunda görelim.

1974-1979 arası 6 yılı kapsayan sürede, *Atılım*'ın "anarşi"yi nasıl değerlendirdiğine kısaca bakalım.

"...emperyalizmin, CİA ve MİT ajanları, emperyalizmin politika ve planlarını uygulayan İçişleri Bakanının, Erbakan, Demirel, Feyzioğlu, Türkeş gibi gangster politikacıların amacı anarşik bir hava yaratmaktır (*Atılım*, "Komando Saldırıları", Kasım 1974).

"Bunalımlar derinleşiyor, emperyalizmin, işbirlikçi burjuvazinin, militarist paşalar kliğinin saldırıları da artıyor. MİT'in, CİA'nın eğittiği, ve beslediği faşist komandoların ulusal bağımsızlık ve demokrasi uğrunda savaşan işçilere, devrimci gençlere, halkımıza karşı saldırıları yoğunlaşıyor" (*Atılım*, "Faşist Saldırıları Kırılacaktır", Şubat 1975).

"Cephe hükümetlerinin oluşturulmasından bu yana 25'den fazla insan öldürüldü. Cephe hükümeti iktidarını kanla sürdürüyor. Bütün öldürülenlerin katili hükümettir. Bu hükümette yer alan AP, MSP, MHP, CGP'dir" (*Atılım*, "Hükümetin Cinayetleri", Ocak 1976).

"Türkiye'de en gerici, en şoven, en işbirlikçi çevreler açık bir diktatörlüğe tırmanıyor. Bu çevrelerin temsilcisi olan AP, Türkeş takımının eliyle örgütlediği, beslediği faşistleri istediği terör ortamını yaratmak için kullanıyor. Gün geçmiyor ki ilerici ve yurtseverler kanlı saldırılara uğramasın" (*Atılım*, "Faşizmin Yuvaları Dağıtılmalıdır", Ocak 1977).

"Faşist saldırı üsteliyor. Faşist Türkeş'in MHP'nin komandoları, kontr gerillacıları halkın, gençliğin üzerine kudurmuşçasına saldırıyorlar. Kurşun yağdırıyor, kan döküyorlar. Bunların arkasında Amerikan emperyalizmi, CİA ve işbirlikçi tekelci burjuvazi var" (*Atılım*, "Gün Eylem Günüdür", Nisan 1978).

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabının genişletilmiş ikinci baskısının yayınlanmasından sonra çıkan yazılarda yukardaki alıntıların mantığına bir de Leninci görüşlere saldırı ekleniyor.

"Bir yanda açık ve gizli faşist terör örgütleri, öte yanda sahte sol terör örgütleri ... bunların yarattığı "anarşi"yi devrimci durumun belirmesi olarak görmek, emekçi halk yığınları içinde bunun şu veya bu biçimde yan bulduğunu, kalıcılaştığı görüşlerine kapılmak son derece yanlış ve zararlıdır. Böyle bir görüş terörizme karşı, goşizme karşı savaşı zayıflatır, devrimci hareketi, partiyi serüvenlere götürür" (*Atılım*, "Terörizm", Temmuz 1979).

Bu alıntılar, bazı gerçekleri açığa çıkarıyor:

Birincisi, oportünistlerin yöntemi materyalizm değil, idealizmdir. Toplum olaylarını, büyük ağırlığı kişi ve kurumlara vererek açıklamak, nesnel gelişimin koşullarını gözardı etmektir, sübjektivizmdir. Oportünistlerin mantığı yapılarıyla sınırlıdır, *komplocu mantık*tır. Alıntılardaki değerlendirmeler, Demirel' in, "devleti içerden çürütüyorlar" sözlerinin tersyüz edilmişidir.

İkincisi, oportünistlerin 6 yıldır aynı cümleleri yinelemeleri, onların çapsızlığını göstermek yanında, bir başka şeyi daha, sokaktaki şiddetin, terörün kalıcılaştığını, toplumsal bir olgu olduğunu göstermiyor mu? MİT, CİA vb. örgütlerin bunda mutlaka payı vardır. Mutlaka çeşitli karanlık örgütlü güçler kışkırtıyordur. Ne var ki "sokaktaki anarşi", terör, hükümet tarafından, MİT, CİA tarafından *yapay* olarak topluma nasıl yerleştirilebilir? Neden, örneğin İngiltere'de böyle birşey olmuyor da, Türkiye'de oluyor? Biz diyoruz ki, Türkiye'de sokaktaki terörü besleyen, asıl yaratan ekonomik ve toplumsal ortamdır, önümüzde duran ikilemdir. Bu koşullar kalkmadan "terör" önlenemez. Bu nedenle, terör bugün toplumsal bir olgu olmuştur. İkilem çözülene dek de sürecektir. Oportünistler, terörün toplumsal bir olgu olduğunu kabul etmiyorlar! Altı yıl, aynı kokmuş cümleleri sıralıyorlar da, bir an olsun, "yahu bu kadar uzun sürüyorsa, bunun bir toplumsal anlamı olmalı" diye düşünmüyorlar.

Üçüncüsü, yukardaki alıntılar oportünistlerin her zamanki tutarsızlığını da sergiliyor. Bir yandan, bu işi yapan gizli terör şebekeleridir diyorlar, toplumsal bir olgudur dediği için Yürükoğlu yoldaşı eleştirmeye kalkıyorlar. Öte yandan, "bunalımlar derinleşiyor, ... saldırılar da artıyor" diyorlar. Böylece bunalımla sokaktaki anarşinin bağını kendileri kuruyorlar! (Ama şunu da söyleyelim ki, görüşlerinin ana ağırlığını bu anlayış oluşturmuyor).

Dördüncüsü, oportünistler anarşi deyince sokaktaki anarşiyi anlıyorlar. Bunu 1974-1979 arası *Atılım*'lardan yaptığımız alıntılar kanıtlıyor. Bu alıntıların tümünde anarşi sözcüğü bireysel terör yerine kullanılıyor. Ayrıca, oportünist mantık oportünistlerin, bize yönelttikleri "suçlama"yla da kendini açığa çıkarıyor. Bu konuyu daha ayrıntılı ele alalım.

Son olarak Kasım 1979 *Atılım*'nda bir yazı yayınlandı. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabı çıktıktan neredeyse bir yıl sonra, oportünistler bir kılıçla düğümü çözmek için "eleştiri" yazısı yazmışlar!

Yazıda kitap "çok yönlü bir eleştiriye"(!) uğratılıyor. Eleştiriler oldukça "diyalektik" çünkü sık sık birbiriyle çelişiyor. Hepsine değinmeyeceğiz ancak anarşi konusuna kısaca bakalım.

Yazıda, Yürükoğlu yoldaşımız hem ekonomik verilerden devrimci duruma ulaşmakla, yığınların psikolojisini hiçe saymakla, hem de sokaktaki anarşiyi toplumsal bir olgu olarak açıklamakla "suçlanıyor". Oysa oportünistlerin komplocu mantığının tersine, sokaktaki anarşinin yaygınlığını toplumsal olarak açıklamak, aynı zamanda toplumsal psikolojik bir çözümlemedir.

Yürükoğlu yoldaşımız, sokaktaki anarşiye ilişkin olarak şöyle diyordu: "Bu toplumsal olgunun altında, Türkiye'de kapitalizmin girdiği bunalım yatıyor. Toplumsal adaletsizlik, işsizlik, pahalılık yatıyor. Elverişli bir nesnel ortam bulmasa, hiçbir örgütün hiçbir zorlamasıyla bu denli yayılamaz ve süregen olamazdı. 'Anarşi' bu nedenle toplumsal bir olgu olmuştur ve bu nedenle ikilem çözülene dek de sürecektir. Bunları burjuva siyasetçileri bile görüyor.

"Soruyu doğru sorduğumuzda (anarşi' neden böylesine yaygınlaşabiliyor, kalıcılaşabiliyor) açıkça görülür ki, 'anarşi'nin bu boyutlara varabilmesinin nedeni devrimci durumdur. Bir başka deyişle *'anarşi' devrimci durumun kendini günlük yaşamda belli edişidir.* Devrimci durumu böylesi kargaşalık, 'anarşi', toz duman olarak anlamayanlar, devrimi nasıl anlayacaklar? Lenin' in dediği gibi, 'o dar kafalı baylar ... herhalde tüm yığınların *bir anda, tam bir örgütlülük* içinde ayaklanacağı bir devrim (eğer devrim fikri akıllarına geliyorsa) düşlüyorlar" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s. 123).

Zayıf Halka kitabında sokaktaki anarşinin bu denli yaygın oluşu, ülkenin içinde bulunduğu nesnel duruma, onun yarattığı toplumsal psikoloji ile açıklanıyordu. (Ayrıca, kitabın 4. bölümünde sınıf savaşımının çeşitli düzeyleri, kendiliğindenliğin sınıf bilinci ile, kendiliğinden sınıfın kendisi için sınıf ile ilişkileri açıklanırken, 5. bölümünde ise öznel öge ile nesnel koşullar arasındaki ilişkilerde toplumsal psikoloji bilimi uygulanıyordu).

Kitapta yalnızca, toplumsal psikolojik çözümlemeler, yorumlar getirilmiyordu. Aynı zamanda bu psi-

ZIPKIN

kolojiyi devrimci yönde geliştirmenin yolu da gösteriliyordu: İdeolojik savaşım, devrimci propaganda, ajitasyon. Deniyordu ki sokaktaki anarşinin bu denli yaygın olması yığınların hareketli bir psikoloji içinde olduklarının bir kanıtıdır. Öte yandan bu psikolojinin yığın eylemlerinde yeterince yansımayışı ise öznel ögenin geride kalışının göstergesidir.

Oportünistler kitaptaki bu mesajı alamazlar çünkü onlar yığınların psikolojisini de kuyrukçu, kendiliğindenci bir yanaşımla ele alıyorlar. Propagandanın biçimini, nereden başlayacağını, yığınlara yanaşımı belirleyen psikolojik koşulları, propagandanın içeriğine de sınır olarak koyuyorlar. Oysa Lenin daha 1901' de silahlı ayaklanma belgisini atarken, yıllar sonrasının psikolojik yapısını biçimlendirmeyi amaçlıyordu. Leninizm devrimci, oportünizm tutucudur. Oportünistler, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında yığınların psikolojisi dikkate alınmıyor derken, kendi tutuculuklarını, kuyrukçuluklarını, kendiliğindenliklerini sergiliyorlar.

Atılım'daki yazı, *Zayıf Halka* kitabını, "anarşi"den günlük konuşmadaki anlamıyla söz etmekle, anarşiyi terör eylemlerine indirgemekle "suçluyor". Kitabın Zaradof'u çarpıttığını söylüyor.

Zayıf Halka kitabında, Zaradof'dan, devrimci durumun üç belirtisinin somutta kendini dışa vuruşuna ilişkin bir alıntı yapılıyor (agy, s. 118). Burada dışa vuruş biçimleri arasında "toplumsal yaşamın çeşitli alanlarında anarşi" de sayılıyor. Bundan sonra ülkemizde devrimci durumun bir yansıması olarak toplumsal anarşiye sayfalar dolusu örnek veriliyor. Toplumsal anarşinin en önemli *örneklerinden biri* olarak da "sokaktaki anarşi", cinayetler, bireysel terörün bu denli yaygın olması, bu durumuyla toplumsal bir olguya dönüşmesi üzerinde duruluyor. Yani toplumsal anarşi sokaktaki anarşiye eşitlenmiyor. Zaradof' dan yapılan alıntı da çarpıtılmıyor.

Zayıf Halka kitabında anarşinin "sokaktaki anarşi", bireysel terör yerine kullanıldığı bir bölüm var. Bu bölümdeki özel anlam vurgulansın diye, anarşi sözü tırnak içinde kullanılıyor. Bu bölüm "devrimci durum yok, bireysel terör var" anlayışının eleştirildiği bölümdür. Anarşinin tırnak içinde kullanılmasının nedeni ise oportünistlerin anarşiyi bireysel teröre eşitlemeleridir. Anarşi sözcüğü onların anlayışı veri sayılarak kullanılıyor ve bu nedenle de tırnak içine alınmıştır.

Kitapta, Yürükoğlu yoldaşımız anarşi sözünü kendi anlayışına göre kullandığı yerlerde toplumsal anarşi anlamında kullanıyor. Bu anlayışını da açıkça yazıyor:

"Bugün toplumsal yaşamın her alanında anarşi egemendir. Hergün en iyi savunulan büyük kentlerde bir iki soygun yapılıyor. Eğitim durmuştur. Rüşvet, dolandırıcılık salgın olmuştur. Devlet bürokrasisi işlemez durumdadır. ... Bu oluşumların tümü yurdumuzda üst yapı kurumlarının çatlayışını anlatıyor" (agy, s. 120).

Yürükoğlu yoldaşımız, toplumsal anarşi konusundaki anlayışını açıkça yazdığı halde, oportünistler bundan söz etmiyorlar. Okumadıkları için mi? Değil çünkü yukarıda aktardığımız satırların hemen altından alıntı vermişler. Okumuşlar ve okudukları halde bilerek çarpıtıyorlar.

Bu çarpıtmaya başvurmalarının birinci nedeni, ideolojik savaşımda bilimsel namusdan yoksun olmalarıdır. Bugüne değin oportünistlerin birçok "eleştirisi", bizim görüşlerimize değil, kendilerinin çarpıtıp türettikleri bazı görüşlere yöneldi.

Oportünistlerin toplumsal anarşi üzerine görüşlerimizi çarpıtmalarının ikinci nedeni, yine basit bir taktik peşinde olmalarıdır. Bizim görüşlerimizi çarpıtarak, Zaradof'a ters düştüğünü gösterecekler! Böylece de bizi "anti-Sovyet"(!) olmakla, "Sovyet yazarlarını çarpıtmak" la suçlayacaklar! Bu tür taktiklerin kendilerini sergilemenin ötesine geçemediğini hâlâ kavrayamadılar.

Oportünistlerin anarşi konusunda *Zayıf Halka* kitabındaki görüşleri çarpıtmalarının üçüncü ve en önemli nedeni başkadır. Kendilerinin devrimci durumun varlığını yadsıyabilmeleri için, onun tüm belirtilerini, kendini dışa vuruş biçimlerini de yadsımaları gerekiyor. Bunun için bugün Türkiye'de toplumsal yaşamın her alanındaki anarşiyi sokaktaki anarşiye özdeş kılmaları, bunu da çeşitli merkezlerin işi olarak göstermeleri gerekiyor. Sokaktaki anarşinin toplumsal bir olgu olmadığını yaymaları gerekiyor.

Bu anlayışla *Zayıf Halka* kitabını, toplumsal anarşiyi sokaktaki anarşiye indirgemekle "suçluyorlar". Ve sokaktaki anarşinin de salt CİA, MİT, vb.'nin komploları sonucu olduğunu söylüyorlar. Böylece *Zayıf Halka* kitabında devrimci durumun canlı bir biçimde dile getirilişinin etkilerini kırmak, aynı zamanda da Yürükoğlu yoldaşımızı "yığınların yerine terör guruplarını koymak"la suçlayabilmeyi amaçlıyorlar.

Bunu yaparken, yine kendi anlayışlarını yansıtıyorlar. *Atılım*'daki yazıda iki tür "anarşi" anlayışı var. Biri sokaktaki anarşi. Oportünistlere göre bu bugün varama toplumsal bir olgu değil, dolayısıyla devrimci durumun bir göstergesi değil. Ötekisi, toplumsal anarşi anlayışı ki bununla gerçekte Zaradof'u kendileri çarpıtıyor, kendi oportünist "devrim durumu" anlayışlarını yansıtıyorlar. Onlara göre toplumsal anarşi, devlet aygıtının, ordunun kendiliğinden çöküşüdür! Bu olmadığına göre toplumsal anarşi yok, "devrim durumu" yok! İşte "anarşi", "terör" vb. üzerine yürüyen tartışmanın özü budur. Oportünistler bütün görüşlerini devrimci durumun, devrimci durumda görevlerin yadsınmasına göre ayarlıyorlar! *Zayıf Halka* kitabına yönelen "eleştiri"ler oportünizmin aynasıdır sözü geçerliliğini koruyor.

TÜRK-KÜRT HALKLARI BİRLEŞİN!

Ulusal sorun ve devrim savaşımı

Serra Dersimli, İzmir

Biz Bolşevikler, her soruna yaklaşırken onu devrime nasıl bağlamalı mantığı ile hareket ederiz. Gerçekten de devrimci durumda bu Bolşevik mantıkla hareketin rolü çok önemlidir. İşçi sınıfı, tüm demokratik istemler uğruna savaşımını devrimci savaşıma bağımlı kılarsa, kendi bağımsızlığını koruyabilir. Yoksa burjuva ideolojisi içinde kaybolur gider.

Bizim ulusal sorun konusuna yaklaşımımız da böyledir. Konuya devrimci mantıkla yaklaşıyoruz. Emperyalist sistemde ulusal baskının artmış olması, komünistlere, bu alanda da ortaya çıkan çelişkileri, yığın hareketlerini, burjuvaziye karşı devrimci saldırılarla bağlama sorumluluğunu yükler.

Biz devrimci durumun hızla olgunlaştığı bir dönemde, her burjuva pasifistinin, oportünistin yineleyip durduğu, "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı olmalıdır", "uluslar eşittir" gibi genel beylik sözlerle yetinemeyiz. Bunların içini Leninci özle doldurmalıyız. Bolşevikler, Leninciler, ezilen ulusların belli bir devletin sınırları içinde zorla tutulmalarına karşı savaşmalıdır. Bu da ulusların kaderlerini tayin edebilmeleri uğruna savaştır. Biz Leninciler bunun için savaşıyoruz. Ancak böylece Kürt ve Türk devrimcileri arasında güven, dayanışma sağlanacaktır.

Bu nedenle, demokratik programımızdaki maddelerden biri de açık ve net bir biçimde ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunmak olmalıdır. Bu bir demokratik istemdir. Lenin bu konuda şöyle diyor: "Burjuva legalitesinin sınırları aşılarak, bu sınırlar yerle bir edilerek, parlamentodaki söylevlerle, sözde kalan protestolarla yetinmeyerek, yığınları kesin eyleme çekerek, her temel demokratik istem uğruna savaşımı yoğunlaştırıp, proletaryanın burjuvaziye saldırısına kadar, yani burjuvaziyi mülksüzleştiren sosyalist devrime kadar vardırarak, bu istemlerin reformist değil, devrimci biçimde formüle edilmesi ve eyleme geçirilmesidir. Sosyalist devrim, yalnızca büyük bir grev, sokak gösterileri, ya da açlıktan doğan kargaşalıklar ya da sömürge isyanı dolayısıyla patlak vermeyebilir. Bu devrim Dreyfus skandalı ya da Zavern olayı gibi bir siyasal bunalım, ya da ezilen ulusun ayrılmak için yaptığı bir referandum vb. vesilesiyle de başlayabilir" (Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, s.143, Sol Yayınları).

Öte yanda örgüt birliği olmadan burjuvazinin hileleri karşısında işçi sınıfının bağımsız siyaseti savunulamaz. Lenin bu konuda şöyle yazıyor: "Ezilen ulusların sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin tam ve kayıtsız şartsız birliğini örgütsel birlik dahil olmak üzere savunmalı ve uygulamalıdır" (Lenin, agy, s. 146).

Bunun için biz Kürt halkının ayrılma hakkını, Kürdistan'ın iç sömürge olduğunu ikircimsiz savunuyoruz. Bunun yanısıra Kürt ve Türk proleterlerinin aynı komünist partisinde örgütsel birlik kurmaları gerektiğini de savunuyoruz.

Bugün Türkiye'nin iç sömürgesi Kürdistan'ın ulusal savaşımı, Türkiye işçi sınıfının savaşımıyla ancak böyle bağlanacaktır. Ulusal sorunu devrim savaşımıyla bağlayarak.

Devrimci şiddet

Mehmet Dvergı, Gaziantep

Çağımız proleter devrimler çağıdır. Bugünün güçler dengesinde tek tek ülkelerdeki devrimler ancak zor ve şiddete dayanan devrimlerdir. Lenin, "burjuva devlet yerini proleter devlete (proletarya diktatoryasına) 'sönme' ile değil, ancak ve ancak zora dayanan bir devrimle bırakabilir" der ve devam eder: "Zora dayanan devrim olmaksızın, burjuva devleti yerine proleter devletini geçirmek olanaksızdır" (Lenin, *Devlet ve İhtilal*, s.33-34).

Ülkemizde de burjuva devlet mekanizmasını parçalayıp proleter devlete kesintisiz ulaşabilmek için şiddete dayalı devrim zorunludur. Ancak oportünizmin tarihsel misyonu gereği, Leninci zora dayalı devrim teorisini sulandırıp, içini boşaltarak parlamenter savaşıma indirgiyor.

"Marksizmin oportünist çarpıtmaları, onu burjuvazi için kabuledilebilir bir duruma getirmeye yönelen çarpıtmalar" (s.48) sayesinde işçi sınıfının davasını bir tabak mercimek için satarak, devrimci hareket içinde burjuvazinin düzeninin devamı için savaşım verir. Leninizmin içini boşaltarak kitleleri boş hedeflere yöneltir. Devrimci enerjiyi çarçur ederek ihanet çizgisini damıtır. Bundan dolayıdır ki devrimi yapabilmek için oportünizmi ideolojik ve siyasal örgütsel olarak tasfiye etmek zorunludur.

Leninizmde, devrim *öncesinde* devrimci şiddete dayalı bir devrim hazırlığı olmaksızın devrim olanaksızdır. Devrimi yapabilmek için devrimci duruma uygun yeni örgütler yaratmak zorunludur. Ülkemizde burjuvazi öz olarak saldırı, ancak biçim olarak savunma niteliğini taşıyan savunma komitelerinde örgütlenerek püskürtülebilir. Burjuvaziye vurduğu yerden ses getiren bir konuma kavuşmak zorunludur. Bu komitelerin görevi gerek halkın, gerekse kadroların güvenliğini sağlamak, faşist katliam ve cinayetlere karşı savaşım vermektir. Tekelciliğe, emperyalizme ve ulusal zulme karşı savaşım vermektir. Savunma komiteleri, Rus devrimindeki drujinaların görevini görebilir. Ya da drujinalara (işçi çeteleri) sahip yığınsal komiteler olarak örgütlenebilir. Ne yana gelişeceğini, savaşımın kendi gösterecektir. Burjuvazi devlet mekanizmasında güçlü bir örgütlenme kurmuştur. Yüzyıllara dayanan yönetme deneyimi vardır. Şiddete dayalı devrimle vurulmadıkça bu mekanizma yıkılamaz.

Öznel ögenin oluşturulup nesnel ortamla at başı gidebilmesi için güne uygun kadro sorununu çözmek zorunludur. Teori ve pratikte sınanmış deneyimli bir kadro yaratabilmek için temel savaşım anlayışı, Leninci devrim teorisi olmalıdır. Kadroların, tüm gerici güçleri dişlerinin arasında çiğneyebilmesi için çok iyi örgütlenebilmek gerekir.

Ancak ve ancak tekelciliğe, emperyalizme, faşizme ve ulusal zulme karşı savaşımın temel gücünü oluşturacak olan şiddetle burjuvazi yerle bir edilebilir.

ŞİİRLER

Bu sayımızda, kitapları bize Türkiye'den ulaşan iki genç şairimizin birer şiirini sunuyoruz.

Devrime Doğru

sizler; güzelim doğanın
çilekeş insanları...
nasırlı avuçlarımız bir gün
sert balyoz gücüyle
sımsıkı birleşecektir...
...bayrağımız gökte
kızıl bir güneş gibi parlayacak
yeniden bir devinim
bilinçle uyanış
savaşmanın kutsallığı
belleğinde tartacak
kendi öz yönetimini
devrimle yaratacaksın...

Mustafa Bayrak
(İsyanlar Kana Bulandı)

Çukurovamın toprağına
sevda bürümüş
kıpkırmızı kanıma
kıpkırmızı güneş doğarken
orağına sapanına
buğdayına pamuğuna
ben sevdalıyım
sevdalıyım
çukurovamın kara toprağına

(Abdurrahman Boztaş)
(Gebe Değiliz Tutsaklığa)

SOSYALİST ÜLKELERDEN...

Küba halkı 1 ocakta devriminin 21. yılını kutluyor. 26 Temmuz 1953 tarihinde bir avuç gerillanın Monkada kışlasına saldırısıyla başlayan direniş, 5 yıl, 5 ay sonra iktidarın ele geçirilmesiyle noktalandı. Devrimci yöntemleri kullanmaktan çekinmeyen, yoldaşlık bağlarıyla sımsıkı bağlı bir gurup devrimci, savaş içinde eğitilerek ve giderek büyüyerek, Küba halkıyla birleşti.

Monkada saldırısının özelliği, hareketin askeri başarısı değildi. Tam tersine, saldırıya katılanların çoğu öldürülmüş, kalanlar da tutuklanmıştı. Monkada saldırısının önemi, emperyalizmin sömürüsünün ve Batista diktatörlüğünün baskısı altında ezilen yığınların beklediği çıkış yolunu yığınlara gösteren bir hareket olmasındadır.

Bu saldırıdan sonra Fidel Kastro' nun adı Küba halkının malı oldu. Tutuklananlar arasında olan 26 yaşındaki Fidel, yargılanması sırasında yaptığı tarihi savunma konuşmasını şu cümlelerle bitirdi:

"Sizi uyarıyorum. Daha yeni başladım. Eğer yüreğinizde yurt sevgisi, insanlık sevgisi, adalet sevgisi varsa beni dikkatle dinleyin. Rejimin gerçekleri her yolla gizleyeceğini biliyorum. Beni unutturmak için her türlü gizli yöntemi kullanacaklarını biliyorum. Ama sesim kısılmayacak. ... Bugün beni "suçlu" olarak yargılıyorsunuz. Oysa siz yalnız bir kez değil, gelecekte, bu günlerin eleştirisinin yapılacağı her olanakta yargılanacaksınız. Burada söylediklerim birçok kez yinelenecek. Yalnız ben söylediğim için değil, adalet sorunu kalıcı olduğu için ve halkın adalet duygusunun, ince hesaplı hukuk ilminin çok ötesinde, derin bir duygu olduğu için...

"Beni suçlayın, önemli değil. *Tarih benim suçsuzluğumu belgeleyecektir" (Fidel Kastro ve Regis Debray Mahkemede*, derleyen: Marianne Alexandre, İngilizce basım, s.5).

Kastro'nun yönettiği Monkada saldırısı ve savunma sırasındaki konuşması, Küba'nın siyasal yaşamında yeni çalkantılara, çatlaklara yol açtı. Başta eylemi serüvenci, küçük burjuvaca niteleyen yöneticiler, savaşımın kızışmasıyla Kastro'nun cephesinde yer aldılar. Örneğin 1925'de kurulan, yarı illegal Komünist Partisi, Monkada saldırısı hakkında şunları söyledi: "Küba Komünist Partisi'nin ve yığın hareketinin çizgisi halkın çıkarına uygun olarak Batista diktatörlüğü ile savaşmak ve burjuva muhalefetinin darbeci ve serüvenci eylemlerini sergilemektir. Küba Komünist Partisi, savaşımını, yığınların eylemine, yığınların savaşımına dayandırmıştır. Halkın istediği demokratik çözümlere ve yığınların savaşımına ters düşen serüvenci darbeciliğe karşıyız" (*The Daily Worker*, 10 Ağustos, 1953).

Ama halk yığınları devrimci durumun gelişmesiyle savaşım yöntemini silahlı alana kaydırınca Küba Komünist Partisi de yığınların istediği doğrultuda savaşıma katıldı.

Fidel Kastro yargılandıktan sonra Pines adasına gönderildi. Tutukluluğu süresince örgütlenme planlarını yaptı. *26 Temmuz Hareketi* olarak bilinecek örgütünü geliştirdi. 1955 yılının Mayıs ayında hapisten çıkınca Meksika'ya gitti. Küba'daki yoldaşlarıyla ilişkisini sürdürdü. *Granma* çıkarması olarak tarihe geçecek eylemi, Oriente bölgesi örgütleyicisi Frank Pais ile planladı. Buna göre 30 kasımda Oriente bölgesinde ayaklanma başlatılacak, Kastro ve yoldaşları *Granma* gemisiyle çıkarma yapacaklardı. Ama *Granma* yolda gecikti ve 2 aralıkda Küba'ya varabildiler. Batista'nın orduları karşısında yeni bir yenilgiye uğradılar. Askeri bozgundan artakalan bir düzine kadar silahlı devrimci Sierra Maestra dağlarında toplandı.

Küba Komünist Partisi'nin 1. Kongresi'nde Fidel Kastro, başarısızlıklarına karşın bu iki önemli eylemi şöyle anlattı: "...Her ülkede tarihin akışı böylece önceden hesaplanamayan ve zaman zaman trajik alternatiflerle karşılaşmak zorunda kalır. Bazı koşullarda geleceğin yolunu döşemede önemli olan şey, kavga ve devrimci faaliyet için inatçı iradedir. Monkada olmasaydı, *Granma* olmayacaktı. Sierra Maestra'da hiçbir mücadele ve 1 ocak 1959'un zaferi olmayacaktı" (*Küba Komünist Partisi 1. Kongresi*, Sorun Yayınları, s.28).

Sierra dağlarına çekildikten sonra savaşan bir avuç insan dışında hiç kimse hareketin başarılı olacağına inanmıyordu. Batista'nın şiddetli baskısının, toplumsal çöküntünün yığınsal çıkışları geriletti bir zamada bir avuç devrimcinin demokratik belgilerle giriştikleri eylem, sergiledikleri devrimci cesaret hayranlık uyandırıyordu. Sorun, yığınların bu ilgi ve hayranlığını aktif eyleme, savaşa dönüştürecek bir örgütün temelini kurmaktı. Sierra dağlarındaki ilk çalışma bu yönde oldu. Hareketin yönetici organları seçildi, işçilerle ilişkiler kuruldu. Ve Haziran 1957'de de Program çalışmaları başladı. 13 Temmuz 1957' de *26 Temmuz Hareketi*'nin Manifestosu yayınlandı.

Manifesto'da "Devrimci Halk Cephesi'nin kurulması, Batista'nın devrilmesi ve yerine geçici bir hükümetin kurulması, toprak reformunun yapılması" isteniyordu. Demokratik istemlerden oluşan bu manifestonun gerçekleşmesi için kullanılacak yöntem daha önceki eylemlerle belirlenmişti. ABD emperyaliz-

Küba devrimi 21 yaşında

minin her düzeyde ipleri elinde tuttuğu Küba'da en demokratik istemlerin bile silahlı savaşım yoluyla elde edileceği ilkesel olarak kabul edilmişti.

1957 yılında, Manifestonun yayınlanmasıyla, hareketin örgütlenmesine de koşut olarak, toplumun her kesiminde silahlı eylemler patlak verdi. Aynı yıl Devrimci Öğrenci Birliği, Batista'nın sarayına saldırdı. Siyenfuegos şehrini isyancılar işgal ettiler.

1958 yılının Mart ayında Kastro genel grev çağrısı yaptı ve toplu savaş ilân etti. 20 Temmuz 1958'de Karakas'ta bir Halk Cephesi kuruldu. Çeşitli siyasi guruplar birer birer cepheye katıldılar.

Yükselen devrimci savaşım, şiddetli karşı-devrimci hareketi de getirdi. Batista ordularının her eylemi bastırmada kullandıkları vahşet yığınları devrimcilerin safına daha da yaklaştırdı.

Ağustos 1958'de sonul askeri eylem başladı. Kısa sürede tüm ülkeye yayıldı. Halk ordusu Aralık ayında Havana'ya girdi. 1 Ocak 1959'da Batista rejimi yıkılmıştı. ABD'den 90 mil uzakta bir adada anti-emperyalist, anti-tekelci bir halk hareketi devrimci yöntemlerle iktidara el koymuştu. Bu aşamadan sonra demokratik dönüşümlerin uygulanması ve karşı-devrimci saldırıların yenilgiye uğratılması içiçe geçen bir eylem planı ortaya çıkardı. Toprak reformundan, endüstrideki ulusallaştırmalara dek her yeni dönüşüm Küba burjuvazisinden ve ABD emperyalizminden şiddetli tepkiler getirdi. Her karşı-devrimci şiddet de yığınların yeni düzeni ve kazanımları silahla savunmalarına yol açtı.

Küba şehirleri ABD uçakları tarafından defalarca bombalandı, sabotajlar, devrim liderlerine suikastlar düzenlendi. 17 Nisan 1960'da CİA'nın Domuzlar Körfezi çıkarması, emperyalizmin hezimeti Küba devriminin yeniden kazanılması anlamına geldi. Domuzlar Körfezi çıkarmasından sonra, Kastro Küba'nın sosyalist yoldan gelişeceğini dünyaya duyurdu. Demokratik devrim tamamlanmıştı. 1961 ortalarında sosyalist devrime geçiş başladı.

Sosyalist devrimin siyasal örgütünün çalışmaları da bu dönemde hızlandı. Devrim için savaşan tüm devrimci örgütler 1963 yılında tek bir parti, *Sosyalist Devrim Birlik Partisi* içinde toplandılar. Sosyalist Devrim Birlik Partisi'nin adı 1965 yılında Küba Komünist Partisi olarak değiştirildi.

1963 yılında uygulanan ikinci toprak reformuyla ekilebilen toprakların %70'i devletleştirildi. Bu da büyük ve orta burjuvazinin ekonomik temelini ortadan kaldırdı.

Sosyalist devrimle beraber Küba halkının toplumsal yaşamı hızla değişmeye başladı. Eğitimden sağlığa kadar her alanda konan hedeflere ulaşmak için yıllık kampanyalar örgütlendi. Tüm kaynaklar bu kampanyalara seferber edildi. Çökmüş bir ekonomiden kurtulma, sosyalist düzeni kurma savaşımına Küba halkı kendine özgü bir coşku ve neşeyle atıldı.

Sosyalist sistemin dünyada güçlendiği bir çağda yapılan Küba halk devrimi bu olumlu nesnel koşullardan alabildiğine yararlandı. Devrimin savunulmasında ve ilerletilmesinde başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm sosyalist sistem Küba halkına her yönden destek oldu. Bu belirleyici desteği Fidel Kastro, Küba Komünist Partisi'nin 1. Kongresi'nde şöyle dile getirdi: "Sovyetler Birliği'nin kararlı, kesin ve cömert yardımı olmasaydı, ülkemiz emperyalizme karşı koymasını sürdüremezdi. ... Devrimci Silahlı Kuvvetlerimizi donattılar, ekonomik ablukanın buhranlı yıllarında, ekonomimize olağanüstü bir biçimde destek oldular. Binlerce Sovyet askeri uzman ve teknisyeni, silahlı kuvvetlerimizi eğitmeye yardım etti ve ekonomimizin hemen her yanını destekledi. Sovyet halkının çabasını, olanakları ölçüsünde diğer sosyalist ülkeler izledi.

"...Küba'ya gösterilen dayanışmada, Marks, Engels ve Lenin'in enternasyonalist görüşleri gerçekleştirildi ve ölümsüz Ekim Devriminin yenilmez gücü bu kıtanın kaderinde kendini hissettirdi" (agy, s.45-46).

Küba halkı, proletarya enternasyonalizmi ilkesinin yaşama geçirilmesiyle kendi ülkesinde sosyalizmi kurdu. Dünyanın dört bir tarafındaki devrimci hareketlere verdikleri destekle de Marksizm-Leninizmin bu temel ilkesini yaşama geçiriyor

DUYURU

İşçi Muhabirler Görev Başına!

İşçinin Sesi fabrikalarda, işyerlerinde, sanayilerde, işçi semtlerinde dağıtılıyor, ilgiyle okunuyor. Azıtan gericiliğe karşı işçi sınıfımızın sesini daha da yükseltebilmek için *İşçinin Sesi*'nin fabrikalarla, işyerleriyle olan bu bağını güçlendirmek gerekir.

Gazetemiz, yalnızca ülke çapında değil, her işyerinde, her mahallede, her somut günlük haksızlığa karşı da bir yumruk olmalıdır. Yerel, işyeri düzeyindeki deneylerden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ulaştırabilmelidir. Bunun için *İşçinin Sesi*'yle bilinçli okuyucuları arasındaki bağ, işçi muhabir örgütlenmesi biçiminde, görev temelinde güçlendirilmelidir. Sanayilerden genç işçi yoldaşlar arasında çeşitli yörelerde bazı fabrika, otel ve gecekondu semtlerinde bu yönde ilk adımlar atıldı. Bu adımları güçlendirmeli ve yaygınlaştırmalıyız:

1. Fabrikalarda, işyerlerinde işçi muhabir gurupları olarak örgütlenelim. Her guruba bir muhabir adı saptayıp, bu adı *İşçinin Sesi*' ne bildirelim.

2. *İşçinin Sesi* ve tüm yayınların satışından elde edilecek gelirle, bu işçi muhabir gurupların güçlenmesi ve çevre fabrikalara, yörelere de yayılması doğrultusunda kullanılacak bir fon oluşturalım.

3. İşçi Muhabir Gurupları olarak, işyerinde, işkolunda, çevrede, hatta haber aldığımız kadarıyla köyümüzdeki somut yaşam koşulları hakkında bilgi toplayalım. Bu bilgileri kendi gözlemlerimizi, işçi olaylarına ilişkin haberleri, yorumları, hiçbirine küçük ya da önemsiz demeden ve düzenli olarak *İşçinin Sesi*'ne gönderelim.

4. Gönderilen yazıların diline dikkat edelim. Bulanık, uzun, anlaşılmaz cümleler ya da boş "devrimci" edebiyat, amaçladığımız yararı sağlamaz. Lenin'in şu sözlerini unutmayalım.:

"Allah aşkına daha az keskin olun. Meseleleri daha soğukkanlı bir biçimde çözümleyin. *Doğruyu* olabildiğince somut ve basit bir biçimde yineleyin. Bu ve yalnızca bu, kesin utkuyu güvence altına almanın yoludur" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.35, s.126).

5. İşçi Muhabir Gurupları olarak yoğun eğitim yapalım. Eğitim sırasında çıkan soruları, eleştirileri, önerileri *İşçinin Sesi*'ne bildirelim.

6. Çevremize işçi sınıfı ideolojisini yaymak için yoğun çalışalım. Ayrıca fabrikadaki tüm işçi arkadaşların ve çevre halkının duygularını dikkate alan, onları da katabilecek ve ilerletebilecek eylem önerileri düşünelim. Unutmayalım ki, halkımızın hoşnutsuzluğunu doğru dile getirebilecek devrimci eylemler bölgeyi, hatta ülkeyi bir anda sarabilir.

Burjuvaziye ve oportünizme karşı işçi sınıfımızın sesini daha da yükseltelim!

İşçinin Sesi

ÇAĞRI

İşçinin Sesi, Leninizmin bayrağını dalgalandıran ideolojik-siyasal silahımızdır. *İşçinin Sesi*'nin aynı zamanda üstün bir örgütleyici işlevi vardır. Devrime gönül vermiş militanları çevresinde topluyor ve komünist bilinçle, Leninci ideolojiyle donatıyor. Türkiye'ye gönderilen her *İşçinin Sesi* elden ele dolaşıyor, onlarca militan tarafından okunuyor.

Gönderilen her yayın karşılığında daha büyük istek doğuyor. Bu istekleri daha iyi karşılayabilmek, parasal sorunla bağlıdır. Türkiye'den kitap yağıyor. *İşçinin Sesi* militanları, emekçileri kasıp kavuran ağır bunalım koşullarına karşın tüm olanaklarını seferber ediyorlar. Ancak bu katkı kitap biçiminde olduğu için parasal sorunu çözmekten uzaktır

Bu nedenle *İşçinin Sesi*'nin tüm yurt dışındaki okuyucularına tarihsel bir sorumluluk düşüyor. *İşçinin Sesi*'nin parasal yükünü bugüne dek büyük ağırlığıyla İngiltere'deki yoldaşlar yüklendiler. Yalnız komünistlerin gösterebileceği özveriyle *İşçinin Sesi*'nin daha iyi çıkması, daha geniş dağılması için çalışıyorlar. *İşçinin Sesi* yayınlarının, Türkiye devrim hareketindeki yerini bilerek, bilinçle, onurla, başarıyla tarihsel sorumluluğu yerine getiriyorlar. Ne var ki yerine getirilmesi gereken görevler sürekli artıyor.

İşçinin Sesi hep gerekliliklerden hareket etti. İlk başta kısıtlı olan olanakların dar çemberine hiçbir zaman takılıp kalmadı. Yine kalmayacaktır. Avrupa'dan gelen parasal katkılar çoğaldı. Şimdi daha da çoğalması için, özellikle Avrupa'daki okuyucularımıza sesleniyoruz. Az demeyelim, elimize ne geçerse gönderelim.

İşçinin Sesi'ne katkı Türkiye devrimine katkıdır.

İşçinin Sesi

Oportünizmi Lenin yenmiş biz de yeneceğiz

R. Selim, Ankara

Leninizm ile oportünizmin ayrılık noktalarının en iyi sergilendiği konulardan birisi bağlaşıklar ve buna bağlı olarak liberal burjuvaziye karşı tavır konusudur. Oportünistler ilk önce devrim savaşımıyla anti-faşist savaşımı birbirinden ayırıyorlar. Anti-faşist savaş bahanesiyle liberal burjuvazinin kuyruğuna daha sıkı sarılıyorlar.

Devrimci durumun üstünde yükseldiği ekonomik, toplumsal, siyasal bunalım, faşizm tehlikesinin kaynağıdır. Bunalım derinleştikçe faşizm tehlikesi artıyor. Ülke, ya ileri demokratik halk devrimi, ya faşizm ikileminin yol ağzına doğru gidiyor. Faşizm tehlikesinin ortadan kalkması devrimle olur. Savaşımda proletaryanın bağlaşıkları sorunu proletaryanın hegemonyası sorunudur.

İleri demokratik halk devrimi savaşımında liberal-"ulusal" burjuvazinin yeri ve rolü nedir? Oportünistlerin pembe dünyalarında yaşattıkları gibi bizimle birlikte mi savaşacaklar?

Bu sorular komünist hareketin önüne ilk kez çıkan sorular değil. Rus proletaryasının, Bolşeviklerin oportünizme karşı yirmi yıl süren savaşımında bu soruların yanıtı Lenin tarafından verildi. Lenin, oportünizmin kendini ekonomizm biçiminde ortaya koyduğu sırada ekonomistler hakkında şunları yazıyor:

"...Rusya'da işçi yığınlarının geriliğini öne sürerek ve yığınlarla birlikte yürümek bahanesine sığınarak ekonomistler, kendilerine bağımsız hedefler çizmeksizin, ya da hiçbir devrimci görev yüklenmeksizin, işçi hareketinin görev ve amacını ekonomik savaşım ve liberalizmin politik olarak desteklenmesi olarak görüyorlardı" (Lenin, *Sosyalizm ve Savaş*, s.50, Sol Yayınları).

Bizim oportünistlerimiz de hiçbir sorunda komünizmin bağımsız tavrını yürütmediler. 500 bin işçinin toplu sözleşme savaşımında işi sendikalara bıraktılar. Seçimlerde de bir tek yerde bağımsız aday demagojisinin ardına sığınıp CHP'yi desteklediler. Sendikal siyaset ve liberalizmin desteklenmesi.

Rusya'da 1905 burjuva demokratik devrimi öncesi *İskra* çevresinde toplanan devrimci Marksistler, "en tutarlı ve en uzlaşmaz program"ı savundular. Proletarya, ekonomistlerin değil, devrimci Marksistlerin programını benimsedi.

Ekonomizmin yenilgisinden sonra oportünizm, bu kez de Menşevizm olarak ortaya çıktı ve ekonomizmin temel özelliklerini içinde taşıdı. Lenin. Menşevizmin liberal burjuva kuyrukçuluğunu şöyle dile getiriyor:

"Fırtınalı 1905-1907 yıllarında Menşevizm, liberal burjuvazinin desteklediği oportünist bir eğilimdi ve liberal burjuvazi eğilimlerini işçi sınıfı hareketine taşıdı. Özü işçi sınıfı savaşımını liberalizme uygun duruma getirmekti. Bolşevizm ise, tersine. liberalizmin uyuşturmasına ve ihanetine karşın, sosyal-demokrat işçileri, demokrat köylü tabakalarını devrimci savaşıma katma amacına yöneltti" (Lenin, agy, s.51).

TKP içinde boy veren oportünizm de işçi sınıfı savaşını liberal burjuvazinin benimseyebileceği bir düzeye indirgiyor. Bunu, Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunmayarak, devrimci durumun varlığını yadsıyarak, can güvenliği komiteleri konusunda yaptığı çıkışları geri alarak, ODTÜ eyleminden ötürü burjuvaziden af dileyerek yapıyor. Oportünistler, CHP'nin uyuşturma siyasetini kıracak, onu geniş yığınlardan soyutlayacak hiçbir şey yapmıyorlar. Liberal burjuvazinin kuyruğuna takılanlar işçilerden, köylülerden soyutlanıyorlar.

Karşı-devrim yıllarında Rusya'da Menşeviklerin bir kanadı tasfiyecilik yolunu tuttu. Tasfiyecilik illegal savaşımı küçümsüyor, örgütleri eylemsizliğe götürüyordu. Bu çizgisiyle tasfiyecilik, "...Rus liberal burjuvazisini, Rus işçilerinin devrimci savaşım alışkanlıklarını kaybettirme çabalarında binbir yoldan desteklemiş, kışkırtmış ve beslemiştir" (Lenin, agy, s.52).

Lenin'in tasfiyecilik üzerine bu sözlerinden de, bizim oportünistlerimize ilişkin dersler çıkıyor. Devrimci durumun ortaya koyduğu görevlerden kaçarak bizim oportünistlerimiz de proletaryanın savaşım geleneklerini, 15-16 Haziranları, 1 Mayısları, Profiloları unutturmaya çalışan liberal burjuvaziyi binbir yoldan "desteklemiş, kışkırtmış, beslemiş" olmuyorlar mı?

1914'de çıkan dünya savaşı sırasında oportünistler sosyal-şoven oldular. II. Enternasyonal'in tüm sosyal şovenleri gibi Rusya'dakiler de kendi "ulusal"-liberal burjuvalarıyla birlikte savaşı desteklediler.

Yıllar sonra oportünizm yine liberal burjuvaziyle bağlaşıklık siyasetini savunuyor. Rusya'da kendi devriminden bile yan çizmiş olan liberal burjuvazi, ülkemizde kapitalizmin temellerini yıkmayı hedefleyen bir devrimde, giderek kendisinin varlık nedenlerine yönelecek olan bir devrimde nasıl olur da yer alır? CHP sıkıyönetimcilik siyasetiyle, tekellerin her dediğini yapmakla, İMF ile sarmaşmasıyla, İKD'yi, İGD'yi, TÜS-DER'i kapatmasıyla yerini neresi olduğunu yeteri kadar belli etmemiş midir? Devrimci işçiler liberal burjuvaziyle böyle onursuz bir serüvene girişen oportünizmi mahkum edecektir.